

Analýza sil a prostředků Armády České republiky využitelných k záchranným a likvidačním pracím

Lukáš Fridrich

Bakalářská práce
2019

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta logistiky a krizového řízení

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta logistiky a krizového řízení
Ústav ochrany obyvatelstva
akademický rok: 2018/2019

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Lukáš Fridrich**
Osobní číslo: **L16165**
Studijní program: **B2825 Ochrana obyvatelstva**
Studijní obor: **Ochrana obyvatelstva**
Forma studia: **prezenční**

Téma práce: **Analýza sil a prostředků Armády České republiky využitelných k záchranným a likvidačním pracím**

Zásady pro vypracování:

- 1. Na základě dostupných zdrojů zpracujte teoretickou část dané problematiky.**
- 2. Zpracujte analýzu vyčleněných sil a prostředků využitých při záchranných a likvidačních pracích vámi vybrané mimořádné události.**
- 3. Na základě výsledků analýzy navrhněte případné změny a opatření ke zlepšení stávajícího stavu.**

Rozsah bakalářské práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

[1] ČESKO. Doktrína Armády České republiky. 3. vyd. Praha: Ministerstvo obrany České republiky – Vojenský historický ústav Praha pro Centrum doktrín VeV – VA Vyškov, 2013, 156 s. ISBN: 978-80-7278-619-0.

[2] VILÁŠEK, Josef, Miloš FIALA a David VONDRÁŠEK. Integrovaný záchranný systém ČR na počátku 21. století. Praha: Karolinum, 2014, 189 s. ISBN: 978-802-4624-778.

[3] KRATOCHVÍLOVÁ, Danuše, Danuše KRATOCHVÍLOVÁ a Libor FOLWARCZNY. Ochrana obyvatelstva. 2., aktualiz. vyd. V Ostravě: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2013, 177 s. ISBN: 978-80-7385-134-7.

Další odborná literatura dle doporučení vedoucího bakalářské práce.

Vedoucí bakalářské práce:

Ing. Ivan Princ

Ústav ochrany obyvatelstva

Datum zadání bakalářské práce:

30. listopadu 2018

Termín odevzdání bakalářské práce:

15. května 2019

V Uherském Hradišti dne 30. listopadu 2018

doc. Ing. Zuzana Tučková, Ph.D.
děkanka

prof. Ing. Dušan Vičar, CSc.
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že:

- bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému a dostupná k nahlédnutí;
- na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- pokud je výstupem bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
- že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou obsahově totožné.

V Uherském Hradišti, dne: 15.5.2019

Jméno a příjmení studenta: Lukáš Fridrich

.....
podpis studenta

ABSTRAKT

Bakalářská práce je zaměřena na analýzu sil a prostředků využitelných k záchranným a likvidačním pracím. Práce je rozdělena na dvě části, na část teoretickou a praktickou. V teoretické části je vymezen pojem ochrana obyvatelstva, od kterého se práce dostává až k dané problematice. Je zde charakterizována Armáda České republiky a její úloha v rámci integrovaného záchranného systému.

Obsahem praktické části je charakteristika konkrétních sil a prostředků Armády České republiky a celkový přehled o počtu techniky a osob, které mohou být využity k záchranným a likvidačním pracím při povodňové mimořádné události a návrhy vedoucí ke zlepšení současného stavu.

Klíčová slova:

Ochrana obyvatelstva, Integrovaný záchranný systém, Armáda České republiky, mimořádná událost

ABSTRACT

The Bachelor's Thesis is focused on an analysis of forces and resources of the Army of the Czech Republic to be used for salvage and liquidation operations for the selected emergency. The Thesis is divided into two parts, namely theoretical and practical. The theoretical part specifies the notion of population protection which forms the basis for the Thesis' subject matter. The Army of the Czech Republic is characterized in this part as well as its role within the integrated salvage system. The practical part deals with the characteristics of selected forces and resources of the Army of the Czech Republic and the overview of the number of people and technique which can be used for salvage and liquidation operations during flood emergency as well as proposals leading to the improvement of the current situation.

Keywords:

Protection of Population, Integrated Rescue System, Army of the Czech republic, exceptional affair

Poděkování

Rád bych poděkoval panu Ing. Ivanu Princi, svému vedoucímu bakalářské práce, za odborné vedení mé bakalářské práce, poskytnutí materiálů, za cenné rady, věcné připomínky a vstřícnost při konzultacích.

Motto

„Nejdále dojde a nejúspěšnější bude ten, kdo nejvíc zápasil sám se sebou.“

Antoine de Saint-Exupéry

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD.....	8
I TEORETICKÁ ČÁST.....	9
1 OCHRANA OBYVATELSTVA	10
1.1 HISTORIE A LEGISLATIVA V OBLASTI OCHRANY OBYVATELSTVA	10
1.2 KONCEPCE OCHRANY OBYVATELSTVA V ČESKÉ REPUBLICE	11
2 VYMEZENÍ ZÁKLADNÍCH POJMŮ	12
3 INTEGROVANÝ ZÁCHRANNÝ SYSTÉM	13
3.1 STRUKTURA IZS A ÚROVNĚ ŘÍZENÍ	13
3.2 OPERAČNÍ STŘEDISKO IZS	15
3.3 OPERAČNÍ A INFORMAČNÍ STŘEDISKO HASIČSKÉHO ZÁCHRANNÉHO SBORU ČESKÉ REPUBLIKY	16
4 POPLACHOVÝ PLÁN.....	17
4.1 ÚSTŘEDNÍ POPLACHOVÝ PLÁN	17
4.2 POPLACHOVÝ PLÁN INTEGROVANÉHO ZÁCHRANNÉHO SYSTÉMU KRAJE	18
5 ARMÁDA ČESKÉ REPUBLIKY	20
5.1 ORGANIZAČNÍ STRUKTURA ARMÁDY ČESKÉ REPUBLIKY	20
5.2 VÝVOJ A REFORMA AČR PRO ŘEŠENÍ MIMOŘÁDNÝCH UDÁLOSTÍ.....	23
PODPORA CIVILNÍCH ORGÁNŮ	24
6 PŘEHLED SIL A PROSTŘEDKŮ ARMÁDY ČESKÉ REPUBLIKY, KTERÝMI PŘÍMO DISPONUJE MINISTERSTVO VNITRA- GENERÁLNÍ ŘEDITELSTVÍ HZS ČR PŘI ÚSTŘEDNÍ KOORDINACI ZÁCHRANNÝCH A LIKVIDAČNÍCH PRACÍ.....	26
6.1 ZÁSADY VYŽADOVÁNÍ A NASAZOVÁNÍ SIL A PROSTŘEDKŮ ARMÁDY ČESKÉ REPUBLIKY.	28
7 CÍL PRÁCE A POUŽITÉ METODY	30
II PRAKTICKÁ ČÁST	31
8 ANALÝZA SIL A PROSTŘEDKŮ ARMÁDY VYUŽITELNÝCH K ZÁCHRANNÝM A LIKVIDAČNÍM PRACÍM PŘI POVODNÍCH	32

8.1	ODŘAD K EVAKUACI OSOB PŘI POVODNÍCH	32
8.2	ODŘAD K PŘEVOZU HUMANITÁRNÍ POMOCI A NOUZOVÉMU ZÁSOBOVÁNÍ	34
8.3	ODŘAD K ZABEZPEČENÍ PRŮJEZDNOSTI NA KOMUNIKACÍCH A VE MĚSTECH	34
8.4	ODŘAD K PROVÁDĚNÍ ZEMNÍCH PRACÍ	35
8.5	ODŘAD PRO NOUZOVÉ PŘEMOSTĚNÍ	36
8.6	ODŘAD K PROVÁDĚNÍ TRHACÍCH A DEMOLIČNÍCH PRACÍ.....	37
8.7	ODŘAD PRO NOUZOVÉ UBYTOVÁNÍ	38
8.8	LETECKÉ SÍLY A PROSTŘEDKY PRO ZÁCHRANNÉ PRÁCE.....	38
8.9	VETERINÁRNÍ ODŘAD	39
8.10	ODŘAD PRO DEKONTAMINACI TECHNIKY	40
8.11	ODŘAD PRO DEKONTAMINACI OSOB	41
8.12	ZDRAVOTNICKÝ ODŘAD	42
	VÝSLEDKY ANALÝZY	44
9	NASAZENÍ ARMÁDY PŘI POVODNÍCH V ROCE 2009	46
10	VYHODNOCENÍ.....	49
10.1	NÁVRHY NA ZLEPŠENÍ A DOPORUČENÍ.....	49
	ZÁVĚR	50
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	51
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	54
	SEZNAM OBRÁZKŮ	55
	SEZNAM SCHÉMAT	56
	SEZNAM TABULEK.....	57
	SEZNAM PŘÍLOH.....	58

ÚVOD

Českou republiku můžeme označit za jeden z nejbezpečnějších států na světě. To ovšem neznamená, že není nutné dále vytvářet účinné nástroje na ochranu jejích obyvatel. Stát zabezpečuje určitou ochranu jak proti vojenským hrozbám, tak proti hrozbám přírodního charakteru, které mají taktéž velmi destruktivní účinky na obyvatelstvo a na funkci státu jako takového. Jak se ukázalo v minulých letech, přírodní hrozby postihují naši zemi poměrně často a například povodně mohou způsobit obyvatelstvu naší republiky velkou újmu.

Důležitým prvkem pro ochranu obyvatelstva České republiky byl vznik integrovaného záchranného systému, který spolu s ostatními složkami tohoto systému je schopen zabezpečit všestrannou, nepřetržitou a účinnou pomoc při vzniku jakékoliv mimořádné události.

I když můžeme na ochranu obyvatel vynaložit velké úsilí, není vždy jednoduché vytvořit systém, který od počátku poskytuje maximální ochranu a bezpečí. I přes vznik integrovaného záchranného systému nebylo v minulosti dosaženo maximální ochrany před vzniklými mimořádnými událostmi. V průběhu let, kdy postihovaly Českou republiku další a další mimořádné události, byl však systém neustále transformován a zdokonalován. Díky tomu se dnes nachází na velmi vysoké úrovni a dokonce poskytuje inspiraci pro další země světa.

Na vysokou úroveň integrovaného záchranného systému poukazuje i to, s jakou efektivností zapojuje do záchranných a likvidačních prací i ostatní složky a subjekty, které mohou jakýmkoliv způsobem pomoci. Tato spolupráce celý systém posiluje, avšak zvyšuje nároky na řízení a koordinaci. Jedním ze způsobů, jak zajistit bezproblémovou spolupráci, je například pořádání cvičení, kde složky mohou při různých námětech cvičení ověřit účinnost spolupráce a maximalizovat efektivnost záchranných a likvidačních prací. Jednou ze složek, která s integrovaným záchranným systémem spolupracuje, je Armáda České republiky. Hlavním úkolem Armády České republiky je obrana státu před vnějším napadením. Mimo to, je ale schopna poskytnout významnou pomoc integrovanému záchrannému systému při vzniku mimořádných události, jelikož disponuje kvalitní technickou a personální vybaveností, které mohou být využity právě i při mimořádných událostech.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 OCHRANA OBYVATELSTVA

Ochrana obyvatelstva znázorňuje systém, který se používá k ochraně chráněných aktiv, zejména obyvatelstva za mimořádné události. Ochrana obyvatelstva má charakter sdruženého systému, který obsahuje vazby, vztahy a konkrétní opatření. Pro stejný obsah se v některých zemích používají pojmy civilní obrana či civilní ochrana.

Ochrana osob při hrozbě vzniku a v průběhu působení živelních pohrom, antropogenních havárií, epidemií i při válečných konfliktech byla a je jedním ze znaků společenského bytí člověka v průběhu celé jeho historie. Úroveň jednotlivých opatření je závislá jak na lidském poznání a pochopení těchto jevů, tak i na vyspělosti společenského zřízení, ve kterém tito lidé žijí. Významnou roli zde sehrávají geografické a klimatické podmínky, rozsah industrializace a ekonomická síla společnosti na příslušném území.

Ochrana obyvatelstva v České republice byla vždy na dobré úrovni, ve své komplexnosti a propracovanosti jednotlivých opatření se udržuje na jednom z předních míst ve světě. Mnohá z nich byla a jsou i vzorem pro ostatní státy, např. výroba kvalitních ochranných dětských vaků a kazajek, masek a oděvů pro obyvatelstvo, přístrojů pro zjišťování radiační situace, existence plošného pokrytí území vojenskými záchrannými útvary, zavedené plánování a řízení potřebných opatření od státu až po obec, protipovodňová ochrana, provádění hromadné dekontaminace, systém prováděné přípravy obyvatelstva propagace a popularizace zásad svépomoci a vzájemné pomoci v ochraně obyvatelstva apod. [1];[26]

1.1 Historie a legislativa v oblasti ochrany obyvatelstva

V roce 1990 proběhla transformace tehdejší civilní obrany s cílem vytvořit nový moderní systém ochrany obyvatelstva, srovnatelný s ostatními systémy v rozvinutých zemích. Významné změny v pojetí ochrany obyvatelstva nastaly v roce 1997, mimo jiné i v důsledku katastrofálních povodní v létě tohoto roku a stále zřetelnějších obrysů vstupu České republiky do NATO. Dne 12. listopadu 1997 přijala Vláda ČR Usnesení č. 710 ke koncepci zabezpečení úkolů civilní ochrany, definovaných Dodatkovým protokolem I k Ženevským úmlouvám o ochraně obětí mezinárodních ozbrojených konfliktů z 12. srpna 1949. Tímto usnesením vláda ČR vzala na vědomí koncepci civilní ochrany a uložila ministrům obrany, vnitra a financí zpracovat a předložit vládě návrh harmonogramu pro zabezpečení převodu výkonu státní správy ve věcech civilní ochrany z působnosti ministerstva obrany do působnosti ministerstva vnitra.

Podle této koncepce je civilní ochrana součástí civilního nouzového plánování, které je chápáno jako souhrn opatření, činností a vazeb směřujících k ochraně a záchraně obyvatelstva, majetku a dalších hodnot při krizových situacích, k zachování nejdůležitějších součástí infrastruktury společnosti a k podpoře vojenské obrany státu.

Problematika nového legislativního zakotvení otázek, týkajících se bezpečnosti státu v různých mimořádných situacích, byla vyřešena dne 22. dubna 1998 schválením Ústavního zákona č. 110 o bezpečnosti České republiky.

Přijetím tzv. krizové legislativy byl nově zaveden pojem ochrana obyvatelstva (zákon č. 239/2000 Sb.). Tato legislativa obsahuje právní normy, které stanoví ministerstvům a ostatním ústředním správním úřadům, orgánům krajů, obcím a vybraným právníkům a fyzickým osobám konkrétní úkoly v oblasti ochrany obyvatelstva.

Dne 1. ledna 2001 se stalo Ministerstvo vnitra garantem ochrany obyvatelstva a hlavním koordinátorem opatření ostatních zainteresovaných rezortů, které se týkají opatření v míru i v období války. [1]

1.2 Koncepce ochrany obyvatelstva v České republice

Bezpečnost státu je založena na principu zajištění bezpečnosti jednotlivce, komunity a zabezpečení funkce společnosti. K úspěšnému naplnění bezpečnosti je nezbytné zajistit funkčnost orgánů státní správy a samosprávy, právníků a podnikajících fyzických osob a rozvíjení procesů a nástrojů, které slouží k posilování bezpečnosti a ochrany obyvatelstva. Vyhodnocením možných dopadů rizik a hrozeb mohou být stanovena opatření, která budou tato nebezpečí snižovat a jejich případné následky jsou ochranou celé společnosti.

Cílem koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2020 je jednoznačným způsobem rozpracovat vize a úkoly nastavené v základních strategických dokumentech a zajistit tak jejich realizaci. Všechny definované strategické cíle směřují k zajištění základních funkcí státu, a to zajištění bezpečnosti obyvatelstva, ochrany jejich života, zdraví a majetku. Vše probíhá v souladu s širší definicí ochrany obyvatelstva, která je určena jako: „Plnění úkolů v oblasti plánování, organizování a výkonu činností za účelem předcházení vzniku, zajištění připravenosti na mimořádné události a krizové stavy a jejich řešení“. [3];[30];[32]

2 VYMEZENÍ ZÁKLADNÍCH POJMŮ

Integrovaný záchranný systém

Koordinovaný postup jeho složek při přípravě na mimořádné události a při provádění záchranných a likvidačních prací. [17]

Mimořádná událost

Škodlivé působení sil a jevů vyvolaných činnostmi člověka, přírodními vlivy, a také havárie, které ohrožují život, zdraví, majetek nebo životní prostředí a vyžadují provedení záchranných a likvidačních prací. [17]

Záchranné práce

Činnost k odvrácení nebo omezení bezprostředního působení rizik vzniklých mimořádnou událostí, zejména ve vztahu k ohrožení života, zdraví, majetku nebo životního prostředí, a vedoucí k přerušení jejich příčin. Záchranné práce jsou činnosti, které při zásahu jedné či více složek po oznámení vzniku nebo bezprostředně se blížící mimořádné události je nutné provést v místě nasazení nebo v místě předpokládaných účinků mimořádné události. [3]

Likvidační práce

Činnosti k odstranění následků způsobených mimořádnou událostí. Jedná se o činnosti, které je nutné vykonat bez zbytečného odkladu. Hranice mezi záchrannými a likvidačními pracemi může být těžko rozpoznatelná. Nezbytné záchranné práce a likvidační práce je nutné provést vždy. Likvidační práce lze odložit nejpozději do doby ukončení prioritní záchrany. [3]

Povodeň

Výrazné zvýšení hladiny vodních toků nebo jiných povrchových vod, při kterém voda již zaplavuje území mimo koryto vodního toku a může způsobit škody. Povodní je i stav, kdy voda může způsobit škody tím, že z určitého území nemůže dočasně přirozeným způsobem odtékat nebo její odtok je nedostatečný, případně dochází k zaplavení území při soustředěném odtoku srážkových vod. Povodeň může být způsobena přírodními jevy, zejména táním, dešťovými srážkami nebo chodem ledů (přirozená povodeň), nebo jinými vlivy, zejména poruchou vodního díla, která může vést až k jeho havárii (protržení) nebo nouzovým řešením kritické situace na vodním díle. [18]

3 INTEGROVANÝ ZÁCHRANNÝ SYSTÉM

Integrovaný záchranný systém je pojem, který byl zaveden v roce 2001 spolu se vznikem zákona o integrovaném záchranném systému. Do této doby nebyl pojem legislativně ukotven, a nebyl tudíž ani používán.

Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů v platném znění, vymezuje nové základní pojmy a především stanoví složky integrovaného záchranného systému a jejich působnost, stanoví působnost a pravomoc státních orgánů a orgánů samosprávy, práva a povinnosti právnických a fyzických osob při přípravě na mimořádné události, při záchranných a likvidačních pracích a při ochraně obyvatelstva před a po dobu vyhlášení krizových stavů.

Samotný pojem integrovaný záchranný systém je nutno chápat jako koordinovaný postup složek při přípravě na mimořádné události a při provádění záchranných a likvidačních prací. [2];[17]

3.1 Struktura IZS a úrovně řízení

Zákon o integrovaném záchranném systému stanovuje základní a ostatní složky IZS, které jsou předurčeny k likvidaci mimořádných událostí, přírodních a antropogenních katastrof. IZS je součástí systému vnitřní bezpečnosti státu a podílí se na naplňování ústavního práva občanů na poskytnutí pomoci v případě ohrožení zdraví nebo života ze strany státu. Pevnou strukturu systému tvoří především stávající institucionální části jeho složek, kdy nosnou strukturu tvoří Hasičský záchranný sbor České republiky.

Základními složkami IZS jsou:

1. Hasičský záchranný sbor ČR,
2. jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí kraje jednotkami požární ochrany,
3. poskytovatelé zdravotnické záchranné služby a
4. Policie České republiky.

Ostatními složkami IZS jsou:

1. Vyčleněné síly a prostředky ozbrojených sil,
2. ostatní ozbrojené bezpečnostní sbory,
3. ostatní záchranné sbory,

4. orgány veřejného zdraví,
5. havarijní, pohotovostní, odborné a jiné služby,
6. zařízení civilní ochrany,
7. neziskové organizace a sdružení občanů, která lze využít k záchranným a likvidačním pracím. [2]

Ostatní složky IZS poskytují pomoc při záchranných a likvidačních pracích na vyžádání a jsou povolávány podle druhu mimořádné události, a to na základě jejich oprávnění k takovéto činnosti, které je dáno právními předpisy. Složky jsou zařazovány do IZS na stupni kraj, kde do poplachového plánu IZS daného kraje zařazuje tyto složky hasičský záchranný sbor kraje na základě předem uzavřené dohody o poskytnutí pomoci na vyžádání podle zákona o IZS.

Pokud nastane krizový stav, stávají se ostatními složkami také poskytovatelé akutní lůžkové péče, kteří mají zřízen urgentní příjem. V případě, že tito poskytovatelé zdravotních služeb uzavřou s místně příslušným poskytovatelem ZZS nebo krajským úřadem dohodu o plánované pomoci na vyžádání, začlení je HZS do poplachového plánu IZS a stanou se tak ostatními složkami IZS i pro období, kdy není vyhlášen krizový stav.

S poplachovým plánem IZS kraje disponuje krajské operační a informační středisko IZS (KOPIS), které funguje na bázi krajského operačního a informačního střediska HZS kraje, s jeho výpisem pro určité území pak disponuje operační a informační středisko územního odboru HZS kraje (OPIS ÚO). Síly a prostředky pro záchranné a likvidační práce se z titulu ostatních složek IZS vyžadují prostřednictvím operačních a informačních středisek HZS kraje.

Jako zásah IZS je označována situace, kdy na místě mimořádné události zasahují dvě a více složek IZS a je třeba společně řešit vzniklou situaci. Způsob, jakým jsou záchranné a likvidační práce řízeny závisí především na druhu a rozsahu mimořádné události a také na počtu a druhu složek, které se na těchto pracích podílí. Obecně lze způsob rozdělit do tří úrovní:

- Taktické,
- operační a
- strategické.

Taktická úroveň řízení je řízení velitelem zásahu, který odpovídá za veškerou činnost související se záchrannými a likvidačními pracemi. Pokud zvláštní předpisy nestanovují jinak,

je velitelem zásahu velitel jednotky požární ochrany, který řídí záchranné a likvidační práce a koordinuje činnost jednotlivých složek IZS na místě zásahu.

Operační úroveň řízení probíhá v operačních střediscích základních složek IZS, přičemž operační a informační střediska HZS ČR jsou současně operačními a informačními středisky IZS. Operační střediska jsou zřízena v krajích a na ministerstvu vnitra a zajišťují obsluhu linek tísňového volání 150, 155 a 158. Operační a informační středisko IZS kraje (KOPIS) má koordinační roli vůči operačním střediskům. Ovládá systémy varování a vyrozumění obyvatelstva, je spojovacím bodem mezi místem zásahu a nejvyšší úrovní řízení. Rovněž zajišťuje příjem linky tísňového volání 112. Operační a informační střediska IZS povolávají za žádost velitelů zásahu k nasazení ostatní složky IZS podle daného stupně poplachového plánu IZS.

Strategická úroveň řízení představuje přímé zapojení starosty obecního úřadu s rozšířenou působností, hejtmána kraje nebo ministerstva vnitra do koordinační činnosti při provádění záchranných a likvidačních prací v případě, že jsou o to požádáni velitelem zásahu. K této činnosti je využíván jako pracovní orgán krizový štáb a využívají zpracované krizové plány. Zapojení hejtmána kraje a ministerstva vnitra nastává automaticky v případě, kdy je podle příslušného poplachového plánu IZS mimořádná událost klasifikována nejvyšším stupněm poplachu. Pro koordinaci činnosti na strategické úrovni slouží havarijní plán kraje, který je zpravidla členěn podle správního území obcí s rozšířenou působností. U významných potencionálních zdrojů rizika vzniku negativních událostí (objekty chemického průmyslu, jaderně-energetická zařízení) se z důvodu usnadnění záchranných a likvidačních prací navíc zpracovávají vnější havarijní plány těchto objektů. [2]

3.2 Operační středisko IZS

Všechny složky IZS zajišťují provoz vlastního operačního střediska, které zabezpečuje v nepřetržitém provozu příjem jednotlivých tísňových linek a následně vyslání sil a prostředků na místo určení. Operační a informační střediska HZS ČR, která koordinují činnost jednotlivých složek IZS, jsou na základě zákona zřízeny jako stálé orgány pro koordinaci složek IZS. Stálými orgány pro koordinaci složek IZS jsou operační a informační střediska (OPIS) IZS, kterými jsou:

- Operační středisko HZS kraje,
- operační a informační středisko generálního ředitelství HZS ČR.

OPIS si vyměňují informace s operačními středisky základních složek IZS pro zpracování dokumentace IZS a informace nutné pro vzájemnou spolupráci. [3]

3.3 Operační a informační středisko Hasičského záchranného sboru České republiky

Hlavními úkoly operačních a informačních středisek HZS kraje je zabezpečit a koordinovat síly a prostředky HZS kraje při řešení mimořádných situací. Mezi hlavní úkoly OPIS HZS kraje patří:

- Přijímání tísňových volání, za tímto účelem obsluhují také tísňovou linku 150 a 112, prostřednictvím kterých může každý iniciovat systém IZS k zásahu v případě mimořádné události,
- přijímání a vyhodnocování informací o mimořádné události,
- zabezpečit v případě nutnosti vyrozumění základních a ostatních složek IZS, a vyrozumění státních orgánů a orgánů územních samosprávných celků dle dokumentace IZS,
- zpracovávat informace o mimořádné události,
- povolávat síly a prostředky HZS a jednotek požární ochrany, dalších složek IZS podle poplachového plánu IZS nebo podle požadavků velitele zásahu,
- vyžadovat a organizovat osobní a věcnou pomoc dle požadavků velitele zásahu,
- provést varování obyvatelstva na ohroženém území v případě, kdy hrozí nebezpečí z prodlení,
- udržovat spojení s operačními středisky základních složek IZS a s ostatními složkami IZS a místem zásahu,
- vyhlášovat odpovídající stupeň poplachu při nasazování sil a prostředků,
- spolupracovat při zpracovávání dokumentace IZS.

Činnost OPIS HZS kraje je organizována v dvanáctihodinových směnách, kterou vykonávají operační technici a operační důstojníci. [3]

4 POPLACHOVÝ PLÁN

Poplachový plán je dokument, který upravuje povolávání záchranných složek při organizaci záchranných a likvidačních prací. Poplachový plán se zpracovává vždy pro územní celek. Rozlišujeme proto poplachové plány na úrovni krajské a ústřední. [5]

4.1 Ústřední poplachový plán

Ústřední poplachový plán obsahuje přehled sil a prostředků základních a ostatních složek včetně jejich počtu a využitelnosti podle druhů mimořádných událostí, které:

- Byly vyčleněny a zařazeny do ústředního poplachového plánu základními složkami, nebo
- byly vyčleněny a zařazeny do ústředního poplachového plánu na základě dohod o plánované pomoci na vyžádání mezi generálním ředitelstvím a orgánem, který řídí ostatní složku, nebo
- byly zařazeny do ústředního poplachového plánu na základě dohod o plánované pomoci na vyžádání mezi generálním ředitelstvím a ostatní složkou.

Síly a prostředky složek, které jsou zařazeny v ústředním poplachovém plánu, mohou být taktéž zařazeny do poplachového plánu kraje, na jehož území jsou dislokovány nebo v poplachovém plánu kraje, na jehož území je interními předpisy orgánu, který řídí složku, určena územní působnost této složky. Využití sil a prostředků v rámci pomoci mezi kraji nebo přeshraniční pomoci podle zvláštního předpisu, je podmíněno souhlasem generálního ředitelství. [5]

Použití ústředního poplachového plánu

Ústřední poplachový plán integrovaného záchranného systému se použije, pokud v důsledku mimořádné události, krizové situace nebo bezpečnostní akce vznikne potřeba a jsou splněny zákonem stanovené podmínky pro ústřední koordinaci záchranných a likvidačních prací. Dále v případě, že hejtman kraje, starosta obce s rozšířenou působností, ředitel HZS kraje nebo velitel zásahu požádají prostřednictvím operačního a informačního střediska IZS kraje o pomoc a o síly a prostředky, kterými složky integrovaného záchranného systému nedisponují a jsou potřebné k provedení záchranných a likvidačních prací při mimořádné události řešené samostatně v příslušném kraji. [5]

Pravidla pro zařazování a využívání

Síly a prostředky základních a ostatních složek jsou do ústředního poplachového plánu zařazovány ve většině případech v ucelených skupinách, sestavách, četách, odřadech apod., které jsou schopny pod velením svého velitele samostatně vykonávat úkol, pro který jsou předurčeny. Úkoly jednotek jsou limitovány schopností vlastního logistického zabezpečení. Jestliže jednotka není logisticky plně soběstačná, je na pokyn operačního a informačního střediska generálního ředitelství nasazována jako samostatná organizační součást jiné soběstačné jednotky. V případě nasazování jednotek na jedno místo zásahu u mimořádné události se jejich velitelé hlásí veliteli zásahu a jsou mu podřízeni.

Pokud při ústřední koordinaci záchranných a likvidačních prací má operační a informační středisko generálního ředitelství možnost volby z více podobně využitelných sil a prostředků, nasazuje přednostně síly a prostředky Hasičského záchranného sboru České republiky nebo doplňuje jednotky požární ochrany nezbytně nutnými silami a prostředky jiných složek IZS. [5]

4.2 Poplachový plán integrovaného záchranného systému kraje

Poplachový plán IZS kraje se použije v momentě, kdy u mimořádné události musí společně zasáhnout dvě a více složek IZS. Plán obsahuje:

- **Spojení na základní a ostatní složky**

Jsou zde uvedena spojení na složky IZS v podobě telefonních čísel, rádiové a datové komunikace, místa trvalé obsluhy a vedoucích složek. Výčet spojení na složky se dělí na základě územní působnosti územně příslušných operačních středisek.

- **Přehled sil a prostředků ostatních složek**

Přehled sil a prostředků ostatních složek a přehled sil a prostředků pro provádění záchranných a likvidačních prací zajištěných na základě smluvních vztahů je veden na HZS kraje a uložený je na operačních střediscích. HZS kraje dále také vede a zpracovává aktuální seznam vozidel složek.

Případné změny ohlašují složky operačním střediskům, aby byla zachována aktuálnost informací obsažených v dokumentech „Výčet spojení na základní složky“ a „Přehled sil a prostředků ostatních složek a přehled sil a prostředků pro potřeby záchranných a likvidačních prací na základě smluvních vztahů a způsob jejich povolávání“.

- **Způsob povolávání a vyrozumívání**

Druh a způsob použití komunikačních prostředků k okamžitému vyrozumění nebo povolání oznamují HZS kraje vedoucí složek, členové krizových štábů, právnické a podnikající fyzické osoby zahrnuté do havarijního plánu kraje nebo vnějšího havarijního plánu.

Vyrozumívání a povolávání vedoucích složek, členů krizových štábů obcí s rozšířenou působností a právnických a podnikajících fyzických osob zahrnutých do havarijního plánu kraje nebo vnějšího havarijního plánu přísluší územně příslušnému operačnímu středisku.

Operační středisko kraje provádí vyrozumívání a povolávání vedoucích složek na úrovni kraje, členy krizového štábu kraje a právnické a podnikající fyzické osoby zahrnuté do havarijního plánu kraje nebo vnějšího havarijního plánu za použití komunikačních prostředků, a to za základě rozhodnutí hejtmana kraje, obce s rozšířenou působností nebo jím pověřené osoby.

Žádost o povolání členů příslušného krizového štábu může dát též řídicí důstojník HZS kraje za podmínek stanovených právním předpisem. [22]

5 ARMÁDA ČESKÉ REPUBLIKY

Armáda České republiky je hlavní složkou ozbrojených sil České republiky, které dále tvoří Vojenská kancelář prezidenta republiky a Hradní stráž. Vrchním velitelem ozbrojených sil České republiky je prezident republiky Miloš Zeman. Armáda ČR je určena k obraně státu proti vnějšímu vojenskému napadení. Může se podílet na plnění úkolů v rámci operací k udržení či nastolení míru a k obraně v rámci závazků, které pro ČR vyplývají z Charty OSN, z Washingtonské smlouvy a z dalších mezinárodních smluv. V mimořádné situaci (v mírovém a nouzovém stavu, ve stavu ohrožení státu a ve válečném stavu) může vláda ČR povolovat vojáky v činné službě k plnění úkolů PČR. Armáda ČR je povinna asistovat vyčleněnou nezbytnou částí sil při eliminaci nevojenských ohrožení, která pro jejich případný rozsah nemohou likvidovat k tomu určené orgány. Způsob přípravy, výstavby a použití AČR stanovuje Vojenská strategie ČR. [4];[8]

5.1 Organizační struktura Armády České republiky

Armáda je základem ozbrojených sil a organizačně se člení na vojenské útvary a zařízení, které se mohou slučovat do větších organizačních celků. Armáda České republiky je tvořena těmito prvky: [24]

Schéma 1 - Organizační struktura AČR [6]

Velitelství pozemních sil

Pozemní síly jsou určeny k vytváření a přípravě úkolových uskupení pozemních sil předurčených pro řešení taktických nebo operačně taktických úkolů na území České republiky i mimo něj a k plnění dalších úkolů stanovených zákony na teritoriu ČR. Mezi tyto taktické a operačně taktické úkoly patří především vedení obranné a útočné bojové činnosti, ochrana komunikací, objektů a prostorů mimo oblast přímé bojové činnosti, monitorování situa-

ce v přiděleném prostoru, udržování klidu a pořádku a ochrana civilního obyvatelstva při mírových a zahraničních operacích mimo území státu, posílení ochrany státní hranice, střežení důležitých objektů na území ČR a plnění úkolů ve prospěch Policie ČR.

Jednotky pozemních sil plní také úkoly prevence a reakce na krizové situace v národním a aliančním rozsahu. Organizace jednotek umožňuje vytváření potřebných úkolových uskupení pro řešení taktických úkolů a operací částí nebo všemi silami pozemních sil, samostatně nebo v sestavě aliančního uskupení na území České republiky i mimo něj.

Síly a prostředky pozemních sil AČR jsou nasazovány na vyžádání na podporu IZS. Armáda se podílela na záchraně lidských životů a majetku i při následných likvidačních pracích při povodních v letech 1997, 2002, 2009, 2010 a v červnu roku 2013. [8]

Schéma 2 - Organizační struktura pozemních sil [6]

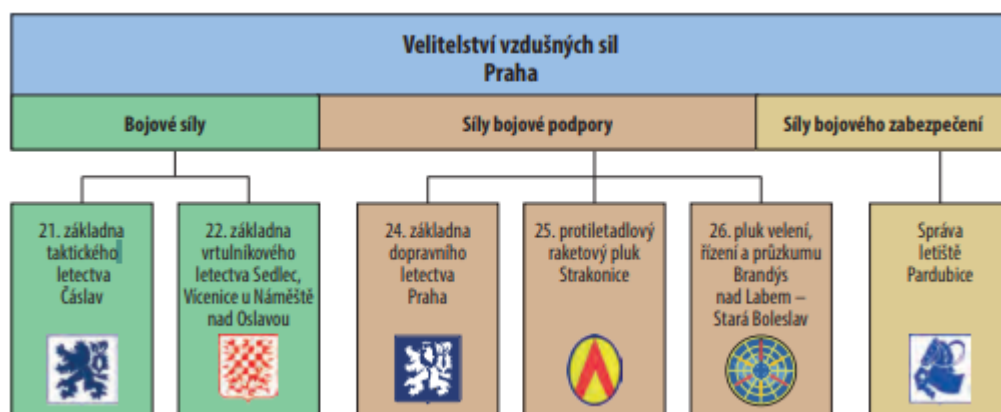

Velitelství vzdušných sil

Vzdušné síly Armády ČR zabezpečují suverenitu, obranyschopnost a územní celistvost České republiky a jejího vzdušného prostoru. Hlavním úkolem Vzdušných sil AČR je obrana vzdušného prostoru státu. Jednotky a útvary vzdušných sil tento úkol plní v rámci integrovaného systému protivzdušné a protiraketové obrany NATO, v případě ohrožení je systém podpořen aktivací Národního posilového systému protivzdušné obrany.

V míru vzdušné síly zabezpečují službu pátrání a záchrany (SAR), která je určena k vyhledávání a pomoci posádkám letounů v nouzi, leteckou záchrannou službu, lety ve prospěch Institutu klinické a experimentální medicíny (IKEM), přepravu ústavních a vládních činitelů a jsou součástí integrovaného záchranného systému pro pomoc při katastrofách a živelních pohromách. Dále se vzdušné síly v mírových podmínkách podílejí na plnění úkolů, které vyplývají z přijatých zákonů a meziresortních dohod. [8]

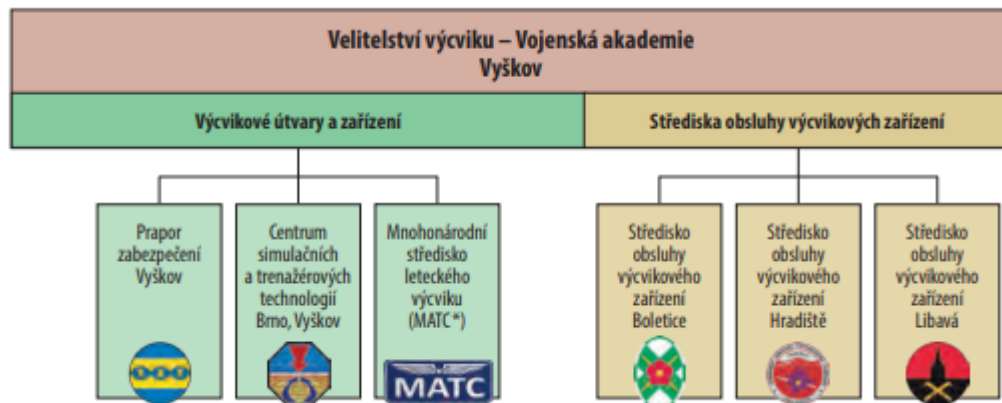
Schéma 3 - Organizační struktura vzdušných sil [6]

Velitelství výcviku – Vojenská akademie

Vojenská akademie Vyškov zajišťuje rozvoj doktrinní soustavy v AČR, organizaci a provádění základní, odborné a speciální přípravy, kariérového vojenského vzdělávání a výcviku důstojníků, praporčíků a rotmistrů a přípravy příslušníků Aktivní zálohy, k zajišťování modernizace a rozvoje výcvikových zařízení vojenských výcvikových prostorů AČR, simulačních a trenažerových technologií AČR a k plánování využití učebně výcvikových zařízení po výcvik jednotek a útvarů a druhů vojsk a sil AČR a NATO, vytváření podmínek po činnost součástí zahraničních armád. [8]

Schéma 4 - Organizační struktura Velitelství výcviku – Vojenská akademie [6]

5.2 Vývoj a reforma AČR pro řešení mimořádných událostí

První reforma AČR začala 1. prosince 2003. Do této doby zajišťovaly záchranné a likvidační práce na území ČR především záchranné a výcvikové základny, které byli rozmístěny po celém území České republiky a jednotky z těchto základen byly chápány jako druho- sledové jednotky IZS, které podporovaly, doplňovaly nebo v případě potřeby je střídaly.

V prosinci roku 2003 vznikla 15. ženijní záchranná brigáda s velitelstvím v Bechyni. Pod tuto nově vzniklou brigádu přešly všechny záchranné a výcvikové základny, které se transformovaly na záchranné prapory. Brigáda se tedy skládala ze 151. ženijního praporu Bechyně, 152. záchranného praporu Kutná Hora, 153. záchranného praporu Jindřichův Hradec, 154. záchranného praporu Rakovník, 155. záchranného praporu Bučovice, 156. záchranného praporu Olomouc a 157. záchranného praporu Hlučín.

Záchranné prapory poskytovali podporu a doplňovaly základní složky IZS, před nasazením ostatních vojenských útvarů a zařízení. Vyžadování vojáků ve prospěch IZS probíhalo stejně jako dnes. Oprávněné osoby nebo instituce žádaly o nasazení jednotek AČR u Společného operačního centra Ministerstva obrany. Rozdílem byla prioritita útvarů, které byly nasazeny. Jako první byli na pomoc vysílány jednotky ze záchranných praporů. Pokud tyto síly a prostředky nestačily, tak o posílení dalšími vojáky žádalo OPIS GŘ HZS. Každý z praporů plnil úkoly na stanoveném území. Každý prapor disponoval 300 vojáky a speciální ženijní technikou. [3];[12];[13]

Druhá reforma Armády ČR proběhla na konci roku 2008. Ta změnila ženijní vojsko a zásady použití armády při mimořádných situacích. Největší změnou bylo zrušení záchranných praporů. Záchranné prapory v Jindřichově Hradci a Bučovicích se transformovaly

ve 44. lehký motorizovaný prapor v Jindřichově Hradci a 74. lehký motorizovaný prapor v Bučovicích. 157. záchranný prapor Hlučín byl předán včetně techniky Hasičskému záchrannému sboru ČR a 152. záchranný prapor Kutná Hora byl zrušen. Zbylé záchranné prapory se přeměnily na ženijní prapory, tedy 152. ženijní prapor Rakovník a 153. ženijní prapor Olomouc. Nově vznikly dvě samostatné záchranné roty, které se nacházely v posádkách Rakovník a Olomouc.

Na základně rozhodnutí vlády byl ke dni 1. 1. 2009 již zmíněný 157. záchranný prapor začleněn do struktury Hasičského záchranného sboru ČR. Transformace se netýkala jen personálu ale i veškeré techniky. Hasičský záchranný sbor tak obdržel technikou, kterou do té doby nedisponoval, například požární tank. Po rozhodnutí vlády již neměl tento útvar jen krajskou působnost ale celorepublikovou.

Od vzniku Armády ČR se možnosti nasazení k záchranným a likvidačním pracím postupně snižují, což je především zapříčiněno možností nasazení živé síly. Důvodem snížení jsou reformy, které proběhly v Armádě ČR od jejího vzniku v roce 1993. Nejvýznamnějším zásahem do velikosti armády, a tedy i do potencionálního počtu možných vojáků, byla profesionalizace a zrušení základní vojenské služby na základě zákona č. 585/2004 sb., o branné povinnosti a jejím zajištění, ve znění pozdějších předpisů, který nabyl účinnosti 1. 1. 2005. [3];[12];[13]

Podpora civilních orgánů

Jednou z funkcí armády ČR je podpora civilních orgánů. Armáda může být použita k podpoře IZS, při zásazích v případě živelních pohrom, technologické katastrofy nebo jiných závažných situacích. Armáda se může účastnit bezprostředních záchranných činností nebo následných likvidačních prací. Síly a prostředky mohou být využity pro podporu civilních orgánů při řešení krizových situací na území České republiky nebo při mezinárodních záchranných a humanitárních operacích. Zejména se zde nasazují zdravotnické, ženijní a chemické útvary a jednotky, které disponují potřebnými schopnostmi. V případě potřeby mohou být nasazeny i jednotky aktivních záloh. V neposlední řadě mohou být ozbrojené síly ČR využity k posílení Policie ČR při zajišťování ochrany státních hranic a k plnění úkolů služby pořádkové policie nebo ochranné služby.

V roce 2003 byla podepsána rámcová smlouva pro upřesnění a definování podmínek pro použití sil a prostředků AČR v rámci IZS mezi Ministerstvem vnitra ČR a Ministerstvem obrany ČR o spolupráci v oblasti integrovaného záchranného systému.

Armádu ČR lze použít na plánovanou pomoc na vyžádání při záchranných a likvidačních pracích jako statní složku IZS. Síly a prostředky AČR může vyžádat pouze OPIS GŘ HZS a mohou být nasazeny v souladu s dohodou.

Mimo rámcové smlouvy byla uzavřena Dohoda o plánované pomoci na vyžádání mezi Českou republikou, Ministerstvem vnitra – generálním ředitelstvím Hasičského záchranného sboru České republiky a Českou republikou, Ministerstvem obrany – Generálním štábem Armády České republiky.

Podstatnou součástí uvedené dohody je příloha Přehled sil a prostředků AČR vyčleněných ve prospěch integrovaného záchranného systému, kde jsou stanoveny jednotlivé odřady, dislokace útvarů, kdo tento odřad vyčleňuje, název odřadu, základní schopnosti odřadu, počty využitelné specializované techniky a zařízení osob, kapacity a časová kalkulace pohotovosti k výjezdu. [3];[9];[10];[11]

6 PŘEHLED SIL A PROSTŘEDKŮ ARMÁDY ČESKÉ REPUBLIKY, KTERÝMI PŘÍMO DISPONUJE MINISTERSTVO VNITRA-GENERÁLNÍ ŘEDITELSTVÍ HZS ČR PŘI ÚSTŘEDNÍ KOORDINACI ZÁCHRANNÝCH A LIKVIDAČNÍCH PRACÍ

Mezi síly a prostředky AČR vyčleněných ve prospěch IZS patří tyto odřady:

Odřady pro nouzové ubytování

Základní schopností tohoto odřadu je převoz materiálu a vybudování nouzového tábora. Odřady mají k dispozici základnu humanitární pomoci s kapacitou 900 osob.

Odřady pro evakuaci a humanitární pomoc

Základní schopností tohoto odřadu je evakuace osob ze zátopových oblastí a převoz humanitární pomoci a zásobování.

Odřady pro pomoc technikou

Základní schopností tohoto odřadu je vyprošťování vozidel při kalamitách na pozemních komunikacích. Odřady disponují těžkou technikou k vyprošťování vozidel.

Odřady pro zabezpečení sjízdnosti

Základní schopností tohoto odřadu je provádění zemních prací k zabezpečení průjezdnosti na komunikacích a ve městech. Dále přemostění komunikace do 20m při rozsáhlých povodních, ke kterým má odřad k dispozici speciální techniku.

Odřady pro terénní a zemní práce

Základní schopností tohoto odřadu je rýhování, hloubení, navážka zeminy, podpora provádění trhacích a demoličních prací při ledových povodních a jiné potřebě.

Odřady pro průzkum a detekci látek

Základní schopností tohoto odřadu je epidemiologické šetření, odběr vzorků biologického materiálu nebo prostředí, identifikace biologických agens na místě, eventuálně přeprava vzorků do stacionárních laboratoří. Dále podíl na provádění leteckého radiačního průzkumu v prostoru činnosti a identifikace biologických agens. [5]

Odřady pro dekontaminaci techniky

Základní schopností tohoto odřadu je dekontaminace techniky a terénu od biologických, chemických a radiologických látek. Pro tyto účely je vyčleněno celkem 6 odřadů.

Odřady pro dekontaminaci osob

Základní schopností tohoto odřadu je dekontaminace osob od biologických, chemických a radiologických látek.

Zdravotnické odřady

Základní schopností tohoto odřadu je zajištění karantény osob, izolace a léčení osob s vysoce nakažlivou nemocí nebo podezřením na ni na nejvyšším stupni úrovně technického zabezpečení. Dále posílení odborných kapacit ve stálých nemocnicích a zabezpečení přepravy raněných a nemocných rodiček.

Veterinární odřady

Základní schopností tohoto odřadu je provedení veterinárních opatření při vzniku nálezů zvířat, odchyt a imobilizace zvířat, provádění dekontaminace zvířat při nebezpečných nálezích zvířat a lidí při jaderných a chemických haváriích.

Letecké síly a prostředky pro záchranné práce

Základní schopností je záchrana a evakuace osob, záchranné práce, vzdušný průzkum, přeprava osob, materiálu (humanitární pomoc) a záchranných týmů/specialistů IZS, výcvik složek IZS. [5]

Celkový přehled sil a prostředků AČR podle ústředního poplachového plánu je uveden v příloze III.

6.1 Zásady vyžadování a nasazování sil a prostředků Armády České republiky.

Vyžadování a nasazování sil a prostředků AČR k záchranným pracím

Použití Armády ČR mohou vyžadovat:

- Hejtmani krajů a starostové obcí, v jejichž obvodu došlo k pohromě u NGŠ AČR,
- hejtmani krajů a starostové obcí nebo velitel zásahu a velitel jednotky požární ochrany, hrozí-li nebezpečí z prodlení u velitele vojenského útvaru, nebo u náčelníka vojenského zařízení, které jsou nejbližší místu pohromy,
- ministerstvo vnitra v souladu s Ústředním poplachovým plánem IZS prostřednictvím OPIS GŘ HZS ČR,
- hejtmani a starostové obcí s rozšířenou působností v souladu s příslušným poplachovým plánem IZS prostřednictvím OPIS IZS kraje,
- hasičský záchranný sbor kraje, krajský úřad nebo Ministerstvo vnitra jako ostatní pomoc. [7]

Vyžadování a nasazování sil a prostředků AČR k likvidačním pracím

Použití armád ČR mohou vyžadovat:

- Ministerstvo vnitra v souladu s ÚPP IZS prostřednictvím OPIS GŘ HZS,
- hejtmani a starostové obcí s rozšířenou působností v souladu s příslušným poplachovým plánem IZS prostřednictvím OPIS IZS kraje,
- velitel zásahu na místě zásahu u velitelů a vedoucích složek IZS, v ostatních případech prostřednictvím místně příslušného OPIS IZS,
- hasičský záchranný sbor kraje, krajský úřad nebo Ministerstvo vnitra pro potřebu složek IZS jako ostatní pomoc.

O použití armády k likvidaci následků pohromy nad rámec vyčleněných sil a prostředků AČR v ÚPP IZS rozhoduje vláda. [7]

DÍLČÍ ZÁVĚR

V České republice je na ochranu obyvatelstva vytvořen integrovaný záchranný systém, jehož úkolem je koordinovaný postup složek při přípravě na mimořádné události a při provádění záchranných a likvidačních prací. Tento systém tvoří základní a ostatní složky. Jednou ze složek, která se podílí na záchranných a likvidačních pracích, je Armáda České republiky. Ta, jako ostatní složka, poskytuje pomoc na vyžádání. Armáda ČR vyčleňuje celkem 11 typů odřadů, které mohou být v případě potřeby nasazeny. Pro samotné vyžádání sil a prostředků Armády ČR pak existují určité zásady, které upravují, kdo a jakým způsobem může použití Armády ČR vyžadovat.

7 CÍL PRÁCE A POUŽITÉ METODY

Cíl práce

Cílem bakalářské práce je na základě sesbíraných informací provést analýzu vyčleněných sil a prostředků Armády České republiky využitelných při záchranných a likvidačních pracích pro vybranou mimořádnou událost.

Dílním cílem je na základě výsledků analýzy navrhnout případné změny a opatření ke zlepšení stávajícího stavu v oblasti nasazování sil a prostředků v rámci integrovaného záchranného systému.

Použité metody

V bakalářské práci byly pro zpracování tématu použity metody: literární rešerše, analýza, syntéza, sběr dat, dedukce.

Pro zpracování teoretické části jsem využil vědomostí získaných během studia, internetových zdrojů, materiálů poskytnutých od vedoucího práce a studováním odborné literatury dostupné v knihovně Univerzity Tomáše Bati a v Moravské zemské knihovně v Brně, kde jsem získal široký pohled na danou problematiku.

V praktické části jsem použil materiály vydané náčelníkem Generálního štábu Armády České republiky a materiály vydané MV-Generálním ředitelstvím Hasičského záchranného sboru České republiky.

Praktická část vychází z provedení analýzy sil a prostředků Armády České republiky, které je možné využít při povodňových mimořádných událostech. K analýze byly taktéž využity poznatky z mimořádných událostí, jež postihly Českou republiku v minulých letech.

Omezení práce

Problematika použití sil a prostředků armády k záchranným a likvidačním pracím je velice obsáhlá. Z tohoto důvodu je práce zaměřena na konkrétní mimořádnou událost, u které je provedena analýza sil a prostředků armády.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

8 ANALÝZA SIL A PROSTŘEDKŮ ARMÁDY VYUŽITELNÝCH K ZÁCHRANNÝM A LIKVIDAČNÍM PRACÍM PŘI POVODNÍCH

Cílem praktické části bakalářské práce bude zjistit možnosti a schopnosti sil a prostředků Armády České republiky, které jsou vyčleněny pro podporu IZS během povodňových mimořádných událostí při provádění záchranných a likvidačních prací. Hlavním úkolem bude získat ucelený přehled o skutečných počtech techniky, zařízeních a počtu vojáků, které může Armáda ČR poskytnout pro podporu IZS v případě vzniku povodňové mimořádné události.

Armáda ČR disponuje širokým spektrem technických prostředků a zařízení, které mohou vojenské jednotky použít jak k vojenským úkolům, tak i v nevojenských situacích pro podporu IZS. Těmito prostředky disponují vyčleněné odřady Armády ČR, které mohou být při vzniku MU vyžádány.

Počet nasazených SaP je ovlivněn rozsahem, závažností a délkou působení vzniklých povodní. Proto není dopředu možné odhadnout počty potřebné techniky, jež bude pro záchranné a likvidační práce potřeba využít. Analýza sil a prostředků tedy bude zaměřena na síly a prostředky, které jsou vyčleněny do 72 hodin od zaslání požadavku k vyžádání sil a prostředků. Mezi síly a prostředky, které poskytují integrovanému záchrannému systému nejvýznamnější podporu při vzniku povodní, můžeme zařadit následující odřady.

8.1 Odřad k evakuaci osob při povodních

Základní schopností tohoto odřadu je evakuace osob ze zatopených oblastí. Celkem 2 odřady, kdy každý zahrnuje pásový obojživelný transportér, tahač s podvalníkem a velitelský automobil. Výjezd maximálně do 72 hodin po obdržení požadavku OPIS MV-GŘ HZS ČR. [5];[7];[28]

Technika: 2x PTS 10, 2x tahač s podvalníkem, 2x velitelský automobil.

Počet osob: 10 osob. [7];[28]

Pásový obojživelný transportér PTS 10

Pásový obojživelný transportér je určen pro přepravu automobilů a osob při překonávání vodních toků. [14]

ZÁKLADNÍ TECHNICKÉ ÚDAJE

- *Maximální zatížení při jízdě na souši:* 5 t.
- *Maximální ztížení při plavbě na vodě:* 10 t.
- *Maximální rychlost břemenem na suchu a ve vodě:* 42 km/h a 10 km/h.

Obrázek č. 1 - PTS 10 [14]

Automobil T-815 8x8 (tahač přívěsů)

Automobil TATRA T-815 8x8 je určen jako tahač těžkých přívěsů a podvalníků typu P 32, P 50 a P 50 N pro převoz automobilní a tankové techniky na silnicích a v terénu. Při překonávání těžkého terénu je možné v průběhu jízdy měnit přetlak v pneumatikách. Automobil má zabudované přídatné zařízení na práci se sněhovým pluhem, s buldozerovou radlicí a na vytahování je vybaven navíjecím zařízením. Tahač má rošt k upevnění stálé zátěže potřebné na tahání těžkých přívěsů. [15]

ZÁKLADNÍ TECHNICKÉ ÚDAJE

- *Celková hmotnost:* 25 700kg
- *Výkon:* 265 kW
- *Brodivost:* 1 400 mm
- *Ložná plocha:* 4 310 × 2 305 × 980 mm
- *Max. hmotnost přívěsu – terén/ silnice:* 15 000/ 70 000 kg

Obrázek č. 2 - T-815 8x8 [15]

Podvalník P-50 N

Nízko-plošinový přívěs P-50 N je šestinápravový přívěs s rovnou ložnou plochou, který je určený pro přepravu všech druhů materiálu kolové i pásové techniky a jiného materiálu do hmotnosti 50 tun. Přívěs lze použít k jízdě po silnici a v terénu bez velkých nerovností. Zadní část podvalníku umožňuje připojení dalšího brzděného nebo tlačného vozidla. [15]

ZÁKLADNÍ TECHNICKÉ ÚDAJE

- *Rozměry (d×š×v):*
11 975 × 3 150 × 2 470 mm
- *Ložná plocha:* 25,89 m³
- *Celková hmotnost:* 16 200 kg
- *Max. celková hmotnost:* 75 600 kg
- *Maximální rychlost:* 60 km/h

Obrázek č. 3 - Podvalník P-50 N[15]

8.2 Odřad k převozu humanitární pomoci a nouzovému zásobování

Úkolem tohoto odřadu je převoz humanitární pomoci, zásobování a evakuace osob. Celkem vyčleněny dva odřady. Výjezd odřadů maximálně do 72 hodin. [5];[7];[28]

Technika: 2x nákladní automobil Tatra 810 (valník).

Počet osob: 20 osob. [7];[28]

Nákladní automobil tatra 810

Tatra 810 (valník) je především určen pro přepravu osob, volně loženého i upevněného kusového materiálu nebo sypkého materiálu na valníkové plošině a vlečení přívěsů jak na silnici, tak i v obtížných terénních podmínkách. Automobil je uzpůsoben pro nakládání a přepravu vzdušnými transportními prostředky a dále pro námořní přepravu. [14]

ZÁKLADNÍ TECHNICKÉ ÚDAJE

- **Rozměry (d×š):** 7490×2550 mm
- **Max. hmotnost přívěsu:** 12 000 kg
- **Max. hmotnost soupravy:** 25 000 kg
- **Max. rychlost:** 106 km/h
- **Hloubka brodu:** 1200 mm

Obrázek č. 4 - Tatra 810 [14]

8.3 Odřad k zabezpečení průjezdnosti na komunikacích a ve městech

Úkolem tohoto odřadu je provádění zemních prací k zabezpečení průjezdnosti na komunikacích a ve městech. Celkem 2 odřady. Výjezd jednoho odřadu maximálně do 72 hodin po obdržení požadavku OPIS MV-GŘ HZS ČR. [5];[7];[28]

Technika: 2x kolový nakladač, 2x tahač s podvalníkem, 4x automobil sklápěcí.

Počet osob: 10 osob. [7];[28]

Kolový nakladač KN-251

Kolový nakladač KN-251 je speciální dvounápravové vozidlo, které má univerzální použití. Díky své konstrukci může být nakladač použit mimo jiné i ke zvedání a převážení těžkých břemen na krátké vzdálenosti a také může být použit jako vlečné vozidlo. [14]

ZÁKLADNÍ TECHNICKÉ ÚDAJE

- **Hmotnost:** 24 930 kg
- **Výkon motoru:** 169 kW
- **Délka včetně lopaty:** 9 200 mm
- **Šířka včetně lopaty:** 1 150 mm
- **Objem lopaty:** 2,6 až 3,1 m³
- **Osádka:** 2 osoby

Obrázek č. 5 - KN-251 [14]

Automobil T 815 6X6 sklápěčkový

Sklápěčkový třinápravový automobil T 815 6x6 o vysoké průchodnosti s pohonem přední nápravy je určen pro přepravu různých nákladů v těžkých terénních podmínkách. Automobil disponuje dozadu a do stran sklopnou korbou. [14]

ZÁKLADNÍ TECHNICKÉ ÚDAJE

- **Maximální výkon:** 208 kW
- **Max. hmotnost nákladu:** 15 000 kg
- **Celková hmotnost:** 27 000 kg
- **Stoupavost při hmot. 27 000kg:** 42,7%
- **Objem navršení:** 9 m³

Obrázek č. 6 - T 815 6X6 [14]

8.4 Odřad k provádění zemních prací

Vyčleněny 2 odřady, jejichž úkolem jsou zemní práce jako např. rýhování, hloubení a navážka zeminy. Výjezd jednoho odřadu maximálně do 72 hodin po obdržení požadavku OPIS MV-GŘ HZS ČR. [5];[7];[28]

Technika: 2x autorýpadlo UDS, 2x buldozer, 2x tahač s podvalníkem, 2x automobil sklápěcí, 2x velitelský automobil.

Počet osob: 14 osob. [7];[28]

Univerzální dokončovací stroj UDS

Tento stroj patří do skupiny speciálních ženijních strojů. Jedná se o hydraulické lopatové rypadlo, které je umístěné na podvozku T-815 6x6, je však možná i montáž například

na podvozky vozidel typu KAMAZ, URAL nebo LIAZ. Jeho úkolem je úprava terénu, hloubení okopů a spojovacích zákopů, strhávání narušených objektů, výstavba hrází, případně odstraňování sutin. [15]

ZÁKLADNÍ TECHNICKÉ ÚDAJE

- **Hmotnost:** 21 800 kg
- **Obsluha:** 2 osoby
- **Vodorovný dosah:** 10,5 m
- **Hlubkový dosah:** 6,5 m
- **Objem lžíce:** 1,03 m³

Obrázek č. 7 - Autorýpadlo UDS [16]

Buldozer - Caterpillar D5N

Buldozer - Caterpillar D5N je určen k úpravě zeminy jako je rozrývání a hnutí a tvorba ochranných valů. [15]

ZÁKLADNÍ TECHNICKÉ ÚDAJE

- **Hmotnost:** 12 738 kg
- **Maximální výkon:** 90,3 kW
- **Šířka radlice:** 3077 mm
- **Objem radlice:** 2,6 m³
- **Rozrývač – max. hloubka:** 350 mm

Obrázek č. 8 - Caterpillar D5N [16]

8.5 Odřad pro nouzové přemostění

Schopností odřadu je přemostění komunikace do 20 m při rozsáhlých povodních. Vyčleněny dva odřady. Výjezd jednoho odřadu maximálně do 72 hodin po obdržení požadavku OPIS MV-GŘ HZ. [5];[7];[28]

Technika: 4x automobil mostní, 2x velitelský automobil.

Počet osob: 10 osob. [7];[28]

Automobil mostní AM-50

Automobil mostní AM-50 je speciální vozidlo, vybavené podpěrou, pokládacím a buldozerovým zařízením. Speciální nástavba je namontována na podvozku T-815 8x8.

Automobil je určen k přemostování překážek o šířce 10 až 12,5 m a to mostem o jednom poli, dále ke stavbě mostu o více polích (max. 8 polí) pro přemostění překážky širší než 12,5 m. [14]

ZÁKLADNÍ TECHNICKÉ ÚDAJE

- *Pohotovostní hmotnost:* 25 900 kg
- *Délka vozidla:* 12 000 mm
- *Délka mostního pole:* 13 500 mm
- *Šířka mostního pole:* 4 000 mm
- *Nosnost mostního pole:* 50 000 kg

Obrázek č. 9 - AM-50 [14]

8.6 Odřad k provádění trhacích a demoličních prací

Odřad poskytuje podporu při provádění trhacích a demoličních prací při ledových povodních a jiné potřebě. Výjezd odřadu maximálně do 72 hodin. [5];[7];[28]

Technika: velitelský automobil, hydraulický nakladač, rypadlo.

Počet osob: 6 osob. [7];[27]

Nakladač-rypadlo univerzální JCB 4CXSM APC TL PS

Nakladač univerzální JCB 4 je určen k provádění základních zemních prací při plnění úkolů ženíjního zabezpečení, zejména při těžbě a nakládání zeminy, hloubení výkopů, při úpravě terénu, budování nevýbušných protitankových zátarasů, pozemních staveb, okopů a krytů pro techniku, úpravě komunikací, zvedání břemen, manipulaci s paletami, odstraňování závalů, sněhu a jiných překážek při údržbě cest, při likvidaci následků živelných pohrom, průmyslových havárií a provádění demoličních prací ženíjnými jednotkami AČR. [14]

ZÁKLADNÍ TECHNICKÉ ÚDAJE

- *Hmotnost stroje:* 8 660 kg
- *Výkon:* 74,2 kW
- *Objem nakládací lopaty:* 1,3 m³
- *Max. hloubka těžby:* 180 mm
- *Max. hloubkový dosah:* 5 880 mm
- *Horizontální dosah:* 6 540 m

Obrázek č. 10 - Nakladač JCB [14]

8.7 Odřad pro nouzové ubytování

Činnost zabezpečuje Humanitární základna a stavební tým. Hlavním úkolem odřadu je převoz materiálu a vybudování nouzového tábora. Výjezd odřadu maximálně do 72 hodin. Celkem jsou vyčleněny dva odřady, z nichž každý zahrnuje materiální základnu humanitární pomoci s kapacitou 450 osob. Jedná se o stavebně ubytovací materiál bez výstrojního a týlového materiálu.

Počet osob: 60 osob. [5];[7];[28]

8.8 Letecké síly a prostředky pro záchranné práce

Letecké síly a prostředky AČR jsou připraveny k plnění nenadálých úkolů ve prospěch IZS jako je záchrana a evakuace osob, záchranné práce, vzdušný průzkum, přeprava osob, materiálu (humanitární pomoc) a záchranářských týmů/specialistů IZS. [5];[7];[28]

Technika:

- 1x vrtulník Mi -171Š, SAR Morava - v pohotovosti podle směrnice SAR. Doba potřebná pro poskytnutí sil a prostředků: 20 min – den, 30 min – noc.
- 1x vrtulník Mi-17, SAR Čechy - v pohotovosti podle směrnice SAR. Doba potřebná pro poskytnutí sil a prostředků: 180 minut - den i noc.
- A-319CJ
- C-295M

Počet osob: 16 osob. [7];[28]

MIL MI-17

Střední víceúčelový dvoumotorový turbo-hřídelový vrtulník je určený k přepravě osob.

ZÁKLADNÍ TECHNICKÉ ÚDAJE

- **Výkon:** 2x 1 435 kW
- **Max. rychlost:** 250 km/h
- **Dolet:** 500 km
- **Únosnost:** 4000 kg
- **Hmotnost vrtulníku:** 7 055 kg
- **Max. vzletová hmotnost:** 13 000 kg
- **Praktický dostup:** 4 500 m
- **Délka s otáčejícími se rotory:** 25,23 m

Obrázek č. 11 - MI-17 [14]

Vrtulník e vybaven vynikajícím navigačním a informačním systémem a moderními spojovacími prostředky, které umožňují bezpečnou přepravu osob i za velmi nepříznivých povětrnostních podmínek jak ve dne, tak i v noci. [14]

CASA C-295M

Dvumotorový turbovrtulový transportní letoun pro krátké a střední vzdálenosti pro přepravu osob a materiálu. Přepravní kapacita letounu činí až 66 osob. Letoun je možné velmi rychle upravit pro leteckou přepravu, evakuaci zraněných a nemocných na nosítkách s odborným lékařským dozorem. [14]

ZÁKLADNÍ TECHNICKÉ ÚDAJE

- **Délka:** 24,5 m
- **Rozpětí křídel:** 25,8m
- **Maximální rychlost:** 576 km/h
- **Max. dolet bez zatížení:** 5 630 km
- **Užitečné zatížení:** 9 250 kg
- **Osádka:** 2 osoby
- **Přepravní kapacita:** 66 vojáků/24 lehátek

Obrázek č. 12 - C-295M [14]

Výše uvedené odřady můžeme zařadit, co se týče pravděpodobnosti povolání při povodňové mimořádné události, mezi nejvíce významné.

V další části budou rozebrány síly a prostředky AČR, které i když s menší pravděpodobností mohou být využity k záchranným a likvidačním pracím. Jsou zde zařazeny z toho důvodu, kdy povodně ohrozí nebo postihnou jaderné zařízení, chovy zvířat, zoologické zahrady, velkochovy zvířat apod.

8.9 Veterinární odřad

Odřad se zaměřuje na epizootologické šetření a provedení veterinárních opatření při vzniku nálezů zvířat, odchyt a imobilizaci zvířat, dekontaminaci zvířat při nebezpečných nálezích zvířat a lidí. Dále odřad zasahuje při likvidaci následků živelných katastrof a havárií, zajišťuje odběr a odvoz vzorků a provádí činnosti spojené s dekontaminací zvířat a asanačními pracemi. Odřad je schopen zasáhnout do dvanácti hodin od obdržení požadavku OPIS. [5];[7];[28]

Technika

- Speciální zásahové vozidlo a speciální odběrová technika
- Souprava na odchyt zvířat a imobilizaci zvířat
- Dekontaminační technika, izolační ochranné oděvy
- Soupravy pro utrácení zvířat, drůbeže
- Speciální veterinární technika, hermetické kontejnery

Počet osob: 8 osob. [7];[28]

8.10 Odřad pro dekontaminaci techniky

Odřad provádí dekontaminaci techniky a terénu od biologických, chemických a radiologických látek. Celkem pro IZS vyčleněno šest odřadů, které jsou schopny zasáhnout do 24 hodin. [5];[7];[28]

Technika: 12x automobil chemický rozstřikovací, 12x nákladní automobil T-815, 6x linka L-82.

Počet osob: 42 osob. [7];[28]

Linka-82

Pomocí tohoto zařízení je možné provádět odmořování, dezaktivaci a dezinfekci rozměrné bojové techniky i běžných dopravních prostředků průjezdným způsobem. Linka-82 spolupracuje s chemickým rozstřikovacím automobilem ARS-12M. Sací zařízení MZ-82 lze použít k přečerpávání vody a postřikový rám POR-82 slouží k nanášení dekontaminačních směsí a pracuje ve spojení s ACHR-90M. [14]

ZÁKLADNÍ TECHNICKÉ ÚDAJE

Sací zařízení MZ-82

- **Hmotnost:** 3900 kg
- **Výška rámu:** 3900 – 4500 mm
- **Šířka rámu:** 4800 – 5400 mm
- **Výkon čerpadla:** 1500 litrů/min.

Postřikový rám POR-82

- **Hmotnost:** 400 kg
- **Výška rámu:** 3000 – 4400 mm
- **Šířka rámu:** 3700 – 4300 mm
- **Pracovní kapacita zařízení:** 50 vozidel/hod.

Obrázek č. 13 - Linka-82 [14]

8.11 Odřad pro dekontaminaci osob

Odřad provádí dekontaminaci osob od biologických, chemických a radiologických látek. Vyčleněno celkem 6 odřadů s nasazením do 24 hodin. [5];[7];[28]

Technika: 6x automobil chemický rozstřikovací, 6x velitelský automobil, 6x souprava dekontaminace osob SDO, 18x T 815, 6x UAZ 469 CH.

Počet osob: 66 osob. [7];[28]

Chemický průzkumný automobil 469 CH

Vozidlo UAZ 469 CH používá družstvo radiačního a chemického průzkumu ke zjišťování a měření úrovně radiace v terénu a ke zjišťování otravných a toxických látek. Dále je vozidlo používáno k vytyčování prostorů a odběru kontaminovaných vzorků půdy. Ve vozidle se nachází automatický signalizátor úrovně radiace AS-67 a intenzimetr IT-65 pro provádění radiačního průzkumu. [23]

ZÁKLADNÍ TECHNICKÉ ÚDAJE

- **Hmotnost:** 2 305kg
- **Rozměry:** 4, 025 × 2,015 × 1,785
- **Rychlost průzkumu:**
  - na silnicích: 40 – 50 km/h
  - v terénu: 30 – 40 km/h
- **Speciální vybavení:**
  - automatický signalizátor otravných látek GSP-11
  - radiostanice
  - chemický průkazník CHP-71
  - intenzimetr IT-65

Obrázek č. 14 - UAZ-469 CH [23]

Souprava pro dekontaminaci osob SDO

Souprava pro dekontaminaci osob je určena k dekontaminaci a hygienické očištění jednotek, která pracuje v součinnosti s automobilem ACHR-90. Mezi základní prvky patří nafukovací stany (svlékací, sprchovací, oblékací) s příslušenstvím, vodní soustavy, vyhřívací soustavy (přísun tepla), elektrická soustava a přepravní rám. Pro přepravu soupravy se využívá TATRA 815 66 VN a chemický automobil rozstřikovací ACHR-90. [23]

ZÁKLADNÍ TECHNICKÉ ÚDAJE

- *Teplota oplachové vody ve sprchách:* 38 °C
- *Kapacita pracoviště při hygienické očištění:*
150 osob za hodinu
- *Kapacita pracoviště při dekontaminaci:*
120 osob za hodinu
- *Počet současně sprchovaných osob:* 12
- *Rozměr přepravního rámu:* 2,4 × 4,78 × 1,8 m

Obrázek č. 15 - SDO [23]

8.12 Zdravotnický odřad

Ve prospěch IZS odřad provádí tyto úkoly:

- Izolace a léčba pacientů s vysoce nakažlivou nemocí nebo podezřením na ní, k tomuto účelu využívá speciální infekční nemocnici v Těchoníně,
- zabezpečuje přepravu raněných, nemocných a rodiček,
- zabezpečení letecké evakuace osob,
- zabezpečení péče o duševní zdraví,
- posílení odborných kapacit ve stálých nemocnicích.

Speciální infekční nemocnice je schopna zajistit karanténu pro 30 osob. Akutní lůžkovou péči pro 6 osob. Akutní lůžkovou péči intenzivní 2. stupně pro 2 osoby. [5];[7];[28]

Technika: automobil sanitní LR 130. [7];[28]

Zdravotnický terénní automobil Land Rover 130

Speciální zdravotnická nástavba je určena k přepravě raněných a nemocných v terénu a po komunikacích.

ZÁKLADNÍ TECHNICKÉ ÚDAJE

- *Maximální hmotnost:* 3 500 kg
- *Výkon motoru:* 83 kW
- *Maximální rychlost:* 126 km/h
- *Počet sedících přepravovaných raněných:*
6 osob
- *Počet ležících přepravovaných raněných:*
4 osoby

Obrázek č. 16 - LR 130 [14]

Nástavba je instalována na podvozku zdravotnického terénního automobilu LAND ROVER DEFENDER 130 TDi SINGLE CAB, který je vyráběn podnikem MEDTEC - VOP, spol. s r.o. Hradec Králové, speciální nástavbu vyvinul Výzkumný ústav vojenského zdravotnictví v Hostivicích. Nástavba obsahuje speciální prostředky, jako např. automatický dýchací přístroj, akumulátorovou odsávačku, vyprošťovací nástroj VRVN 1-220 k prorážení, prosekávání a stříhání karoserií vozidel a elektrický naviják. [14]

VÝSLEDKY ANALÝZY

Analýza se zaměřuje na síly a prostředky, které jsou vyčleněny do 72 hodin od zaslání požadavku k vyžádání sil a prostředků.

V tabulce níže je uveden přehled o počtech osob a techniky, které mohou jednotlivé odřady poskytnout při vzniku povodňové mimořádné události ve prospěch IZS.

Tabulka 1 - Přehled o počtech osob a techniky *Zdroj: vlastní zpracování*

Název odřadu	Počet odřadů	Počet kusů techniky	Počet osob	Doba pro nasazení
Odřad k evakuaci osob při povodních	2	6	10	72 hod.
Odřad k převozu humanitární pomoci a nouzovému zásobování	2	2	20	72 hod
Odřad k zabezpečení průjezdnosti	2	8	10	72 hod.
Odřad k provádění zemních prací	2	10	14	72 hod.
Odřad pro nouzové přemostění	2	6	10	72 hod.
Odřad k provádění trhacích a demoličních prací	1	2	6	72 hod.
Odřad pro nouzové ubytování	2	2	60	72 hod.
Letecké síly a prostředky	1	4	16	20 min – den 30 min – noc
Veterinární odřad	2	2	8	24 hod.
Odřad pro dekontaminaci techniky	6	30	42	24 hod
Odřad pro dekontaminaci osob	6	42	66	24 hod.
Zdravotnický odřad	5	17	7	12-72 hod.

V další tabulce jsou uvedeny celkové počty odřadů, kusů techniky a osob, které lze využít k záchranným a likvidačním pracím při povodňové mimořádné události.

Tabulka 2 – Celkový přehled o počtu sil a prostředků *Zdroj: vlastní zpracování*

Celkový počet odřadů	Celkový počet techniky	Celkový počet osob
33	131	269

Z výše uvedené tabulky vyplývá, že Armáda ČR je v případě vzniku povodňové mimořádné události schopna poskytnout ve prospěch IZS až 131 kusů techniky a 269 osob.

Většina odřadů je schopna zasáhnout na místě události do 72 hodin. Tato doba vyplývá z dislokace současných záchranných rot.

Schopnosti nasazovaných sil a prostředků Armády

Síly a prostředky vyčleněné armádou při povodních jsou schopny poskytnout pomoc při:

- evakuaci osob ze zatopených oblastí,
- zabezpečení průjezdnosti na komunikacích,
- provádění zemních prací,
- budování nouzového přemostění,
- podpoře provádění trhacích a demoličních prací,
- letecké evakuaci a přepravě raněných a nemocných,
- provádění leteckého průzkumu a vyhledávání osob,
- letecké přepravě zdravotnického personálu,
- provádění dekontaminace osob a techniky,
- zajištění karantény a jejich osob,
- vzniku nálezů u zvířat, jejich odchyty, odběru a vyšetření vzorků a jejich likvidaci.

9 NASAZENÍ ARMÁDY PŘI POVODNÍCH V ROCE 2009

V roce 2009 přinesly dlouhotrvající deště do mnoha míst České republiky zkázonosné povodně. Zpočátku byly ohroženy jižní Čechy a později se nebezpečí přesunulo také na severní Moravu. Ve čtvrtek 25. června 2009 bylo svoláno předsedou vlády mimořádné jednání bezpečnostní rady státu k řešení situace v zaplavených oblastech. Vláda ČR se usnesla a svým nařízením č. 204/2009 ze dne 25. června 2009 povolala vojáky AČR k likvidaci následků povodní. Vláda vyčlenila 54 miliónů korun na pomoc postiženým oblastem a rozhodla také o nasazení až 1000 vojáků.

Následující den začaly vojenské jednotky pomáhat složkám IZS zejména na Novojičínsku a Jesenicku. Později se nasazení vojáků rozšířilo i do dalších míst. [19];[20]

Armáda se podílela především na těchto činnostech:

- odstraňování a odvoz překážek,
- rozebírání konstrukcí,
- demolicích domů,
- provizorních opravách,
- záchraně majetku,
- výstavbě provizorních mostů. [19]

Stavba mostních provizorií

Stavba provizorních mostů během povodní a odstraňování jejich následků patří mezi stěžejní práce. Na výstavbě provizorních mostů se na základě požadavků hejtmanů jednotlivých krajů zasažených povodněmi a starostů postižených obcí během povodní v roce 2009 podíleli všechny útvary ženijní brigády. Mosty byly odebírány ze skladů Správy státních hmotných rezerv.

Při výstavbě byl ve velké míře využíván automobil mostní AM-50, univerzální dokončovací stroj a jeřáb AV 15 a AD 28.

Stavba provizorních mostů není vždy jednoduchou záležitostí. Výstavbě předchází zpracování projektové dokumentace ze strany Armády ČR. Z důvodu stržení přístupových cest je také zkomplikovaný průjezd těžké ženijní techniky. Aby mohly práce na výstavbě nového mostu započít, využívají se mostní automobily AM 50, díky kterému je potřebný materiál pro stavbu mostního provizoria dopravován na opačný břeh, ze kterého lze pak stavbu provizorního mostu uskutečnit. [20]

Místa nasazení vojenských jednotek:

Armáda během povodní působila celkem v 5 krajích na území 22 obcí.

- Moravskoslezský kraj: *Bludovice, Jeseník nad Odrou, Kunín, Nový Jičín, Šenov u Nového Jičína, Ženklava, Životice*
- Olomoucký kraj: *Bernartice, Hranice, Nová Červená Voda, Olomouc, Polom*
- Ústecký kraj: *Dolní Habartice, Veselé*
- Liberecký kraj: *Jilemnice*
- Jihočeský kraj: *Bavorov, Bechyně, Husinec, Malenice, Prachatice, Třešovice, Záblatí [20]*

Tabulka 3 – Souhrnné informace o pomoci [20]

Celkové informace o pomoci AČR při likvidaci následků povodní 2009	
Počet nasazených osob:	8020
Počet odpracovaných hodin:	80 200
Počet nasazených kusů techniky:	2047
Počet odpracovaných motohodin:	12 416
Počet vystavěných provizorních mostů:	14

Červnové povodně v roce 2009 jsou ukázkou toho, jak nezbytné je zapojení armády do záchranných a likvidačních prací a bez její pomoci by se Integrovaný záchranný systém nejspíš neobešel. V případě potřeby je schopna nasadit stovky kusů techniky a tisíce osob.

Při likvidaci následků hraje významnou roli i psychologický aspekt. Povodně nezasáhnou jen osoby, kterých se událost přímo týká, ale i ty, kteří pomáhají. Pro oběti povodní neznámá přítomnost vojáků jen pomoc fyzickou, ale i psychickou. Po odchodu vojáků se může psychický stav postižených zhoršit. Tyto pocity a emoce ale zasahují i ty, kteří pomáhají. Pokud dojde k převelení vojáků a ti musejí odejít od rozdělané práce, působí to negativně jak na postižené, tak na vojáky. Je tedy velice důležité, aby řídicí pracovníci krizových center zvažovali tyto skutečnosti a o pomoci rozhodovali co nejlépe.

Při povodních v roce 2009 byla Armáda ČR kritizována za zdlouhavou reakci při vyžádání pomoci, která znamenala prodlevy při nasazení osob a techniky. Nicméně starostové obcí a starostové ORP nepostupovali vždy v souladu s dokumenty, které vydal náčelník Generálního štábu Armády ČR. Proto je žádoucí, aby příslušní zástupci krajů a obcí byli předem seznámeni se způsobem nasazování AČR, příp., aby vlastní proces vyžádání pomoci byl upraven na základě zkušeností z těchto povodní. [19];[20]

Nasazené útvary při povodních v roce 2009:

- Velitelství 7. mechanizované brigády Hranice
- Spojovací rota 7. mechanizované brigády Hranice
- 71. mechanizovaný prapor Přáslavice
- 72. mechanizovaný prapor Hranice
- 73. tankový prapor Přáslavice
- 74. lehký motorizovaný prapor Bučovice
- Velitelství 15. ženijní brigády Bechyně
- 151. ženijní prapor Bechyně
- 152. ženijní prapor Rakovník
- 153. ženijní prapor Olomouc
- 101. spojovací prapor Lipník nad Bečvou
- 102. průzkumný prapor Prostějov
- Samostatná záchranná rota Olomouc
- Samostatná záchranná rota Rakovník
- 23. základna vrtulníkového letectva Přerov
- Středisko obsluhy výcvikových zařízení Libavá
- Správa letiště Pardubice
- Vojenské zařízení Štěpánov
- Polní nemocnice Olomouc
- 141. zásobovací prapor Pardubice
- Katedra ženijních technologií Univerzity obrany Brno
- Vojenský hydrometeorologický a kartografický ústav Dobruška [20]

10 VYHODNOCENÍ

Z výsledků provedené analýzy sil a prostředků Armády České republiky lze konstatovat, že Armáda České republiky je se svými silami a prostředky schopná plnit své trvalé závazky vůči integrovanému záchrannému systému a díky širokému spektru technických prostředků a vybavení je připravena účinně reagovat na vzniklé mimořádné události.

Vyčleněné odřady Armády ČR disponují záchrannou a ženíjnou technikou, která má při odstraňování následků povodní nezastupitelnou úlohu a pro podporu integrovaného záchranného systému je pomoc těchto sil a prostředků velmi významná. Lze konstatovat, že celkové počty osob a kusů techniky, které jsou vyčleněny pro podporu integrovaného záchranného systému, jsou schopny se během povodňové mimořádné události podílet na širokém spektru prací a plnit téměř všechny potřebné činnosti.

10.1 Návrhy na zlepšení a doporučení

- Zkrátit dobu potřebnou pro aktivaci jednotlivých odřadů AČR ve prospěch IZS při vzniku mimořádné události.
- Modernizace a nákup nové techniky pro zlepšení akceschopnosti.
- Navýšit počet sil a prostředků, které by byla AČR schopna vyčlenit ve prospěch IZS.
- Lepší informovanost správních orgánů o postupu při vyžadování sil a prostředků Armády ČR.

ZÁVĚR

Bakalářská práce byla zpracována na téma „Analýza sil a prostředků Armády České republiky využitelných k záchranným a likvidačním pracím“ se zaměřením na konkrétní mimořádnou událost. Armáda České republiky je ozbrojenou složkou, jejíž hlavním úkolem je obrana státu před vnějším napadením. Tato práce poukazuje na další významný úkol, který Armáda ČR plní, a tím je podpora civilních orgánů při vzniku mimořádných událostí.

V úvodu teoretické části byl rozebrán vývoj ochrany obyvatelstva v České republice a vymezen legislativní rámec v této oblasti. Dále zde byl charakterizovaný integrovaný záchranný systém, jehož úkolem je koordinovaný postup složek při přípravě na mimořádné události a při provádění záchranných a likvidačních prací. Integrovaný záchranný systém tvoří základní a ostatní složky. Armáda ČR je jednou z ostatních složek a v případě potřeby poskytuje pomoc na vyžádání. Pro samotné vyžadování sil a prostředků Armády ČR pak existují určité zásady, které upravují, kdo a jakým způsobem může tyto síly a prostředky vyžadovat.

Na začátku praktické části jsem vymezil síly a prostředky Armády ČR, které mohou být využity k záchranným a likvidačním pracím při povodňové mimořádné události a věnoval se základní charakteristice těchto sil a prostředků. Poté jsem vytvořil celkový přehled o počtech kusů techniky, zařízení a osob, které Armáda ČR ve prospěch IZS pro povodňové mimořádné události vyčleňuje. Dále je v práci popsána činnost Armády ČR při povodních, které postihly Českou republiku v roce 2009. Tato událost je jednou z mnoha, která poukazuje na fakt, jak nezbytné je zapojení Armády ČR při záchranných a likvidačních pracích a bez její pomoci by se integrovaný záchranný systém pravděpodobně neobešel. Armáda ČR při těchto povodních nasadila na likvidaci následků tisíce osob a stovky kusů techniky.

Závěrem praktické části je celkové vyhodnocení sil a prostředků při povodňové mimořádné události, kde jsem došel k závěru, že Armáda ČR je schopna se během povodňové mimořádné události podílet na širokém spektru prací a plnit téměř všechny potřebné činnosti. Nakonec jsou uvedeny vlastní návrhy, které mohou zlepšit aktuální situaci v problematice zapojování Armády ČR ve prospěch integrovaného záchranného systému. Mezi tyto návrhy jsem zařadil zkrácení doby potřebné pro aktivaci jednotlivých odřadů Armády ČR ve prospěch IZS a modernizaci a nákup nové techniky pro zlepšení akceschopnosti.

Závěrem lze konstatovat, že vytyčený cíl bakalářské práce byl splněn.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] LINHART, Petr a Radim ROUDNÝ, 2010. Ochrana obyvatelstva a terorismus: distanční opora. Vyd. 2. Pardubice: Univerzita Pardubice. ISBN 978-80-7395-252-5.
- [2] VILÁŠEK, Josef, Miloš FIALA a David VONDRÁŠEK. Integrovaný záchranný systém ČR na počátku 21. století. Praha: Karolinum, 2014, 189 s. ISBN: 978-802-4624-778
- [3] KAVAN, Štěpán, 2015. *Ochrana obyvatelstva II*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 129 s. ISBN 978-80-87472-92-7.
- [4] KOUCKÁ, Marta a Bohumír VESELÝ, 2009. Krizové řízení v oblasti obrany státu: učební text pro kurzy zvláštní odborné způsobilosti Ochrana obyvatelstva a krizové řízení: modul D. Praha: MV - generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR. ISBN: 978-80-86640-69-3.
- [5] ČESKO. Ústřední poplachový plán integrovaného záchranného systému: Stav k 1. lednu 2019. Praha: Ministerstvo vnitra - generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky. Č. j. MV-119915-6/PO-IZS-2018.
- [6] ROČENKA MINISTERSTVA OBRANY ČESKÉ REPUBLIKY 2015, 2016. Praha: Ministerstvo obrany České republiky – VHÚ Praha. ISBN 978-80-7278-687-9.
- [7] ČESKO. Směrnice náčelníka Generálního štábu Armády České republiky k nasazování sil a prostředků Armády České republiky v rámci integrovaného záchranného systému a k plnění úkolů Policie, 2011. Praha: Generální štáb Armády České republiky. Čj. 770-5/2011-1160
- [8] Armáda České republiky [online], 2018. Praha: Ministerstvo obrany ČR [cit. 2018-12-02]. Dostupné z: <http://www.acr.army.cz/>
- [9] Bílá kniha o obraně, 2011. Praha: Ministerstvo obrany České republiky - odbor komunikace a propagace. ISBN 978-80-7278-564-3.
- [10] KROUPA, Miroslav a Milan ŘÍHA, 2006. Integrovaný záchranný systém. 2., aktualiz. vyd. Praha: Armex. Skripta pro střední a vyšší odborné školy. ISBN 80-867-9535-7.
- [11] ČESKO. Dohoda o plánované pomoci na vyžádání mezi Českou republikou, Ministerstvem vnitra - generálním ředitelstvím Hasičského záchranného sboru ČR a Českou republikou, Ministerstvem obrany - Generálním štábem Armády České republiky. Praha, 2013.
- [12] KOVAŘÍK, Jiří, 2005. 15. ženijní záchranná brigáda. Praha: Ministerstvo obrany České republiky - Agentura vojenských informací a služeb. ISBN 80-727-8297-5

- [13] ROSICKÁ, Zdena, 2006. Možnosti využití armády České republiky v integrovaném záchranném systému: metodická pomůcka. Brno: Univerzita obrany. ISBN 80-723-1134-4.
- [14] Technika a výzbroj AČR [online], Praha: Ministerstvo obrany [cit. 2019-05-01]. Dostupné z: <http://www.acr.army.cz/scripts/detail.php?pgid=400>
- [15] Technika při povodních 2009 [online], Praha: Ministerstvo obrany [cit. 2019-05-01]. Dostupné z: <http://www.acr.army.cz/scripts/detail.php?id=14445> povodně 2009 Technika
- [16] Informační servis AČR: Vojáci kryjí záda IZS [online], Praha: Ministerstvo obrany [cit. 2019-05-01]. Dostupné z: <http://www.acr.army.cz/informacni-servis/zpravodajstvi/vojaci-kryji-zada-zachrannemu-systemu-14900/>
- [17] ČESKO. Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, In: Sbírka zákonů ČR, ročník 2000, částka 73. ISSN 1211-1244. Dostupný také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-239>
- [18] ČESKO. Zákon č. 254/2001 Sb.: Zákon o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), In: Sbírka zákonů ČR, ročník 2001: Částka 98/2001. ISSN 1211-1244. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-254>
- [19] *Vyhodnocení povodní v červnu a červenci 2009 na území České republiky: Dílčí zpráva* [online], Český hydrometeorologický ústav [cit. 2019-05-08]. Dostupné z: <http://voda.chmi.cz/pov09/doc/06.pdf>
- [20] *Povodně 2009: Nasazení Armády ČR* [online], Ministerstvo obrany ČR [cit. 2019-05-08]. Dostupné z: <http://www.acr.army.cz/vycvik-a-nasazeni/povodne-2009-14443/>
- [21] *Mostní provizoria používána na území ČR: Vojenské rozhledy* [online], 2016. Ministerstvo obrany ČR [cit. 2019-05-08]. Dostupné z: <http://vojenskerozhledy.cz/kategorie/mostni-provizoria>
- [22] Sbírka interních aktů řízení generálního ředitele hasičského záchranného sboru ČR a náměstka ministra [online], 2003. Praha [cit. 2019-05-05]. Čj.:PO-2662/IZS-2003
- [23] Katalog Materiálu k ochraně proti zbraním hromadného ničení a chemickému zabezpečení: Catalogue NBC Defence and Chemical Support Equipment. NBC Monitoring Centre. Praha, 2001. s. 84
- [24] ČESKO. Zákon č. 219/1999 SB., o ozbrojených silách České republiky. In: Sbírka zákonů ČR, ročník 1999, částka 76. ISSN 1211-1244. Dostupné na: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1999-219>

- [25] KLEMENT, Bláha, 2007. Ochrana obyvatelstva 2: doplňkové texty pro posluchače kombinované formy studia studijního programu „Ochrana obyvatelstva“ studijního oboru „Ochrana obyvatelstva se zaměřením na CBRNE“ [online]. České Budějovice [cit. 2019-05-01].
- [26] BLÁHA, Klement, 2007. Ochrana obyvatelstva 2: doplňkové texty pro posluchače kombinované formy studia studijního programu „Ochrana obyvatelstva“ [online]. České Budějovice [cit. 2019-05-05].
- [27] Dokumentace IZS [online], 2019. Praha: Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR [cit. 2019-05-06]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/dokumentace-izs-587832.aspx?q=Y2hudW09Ng%3D%3D>
- [28] ČESKO. Směrnice náčelníka generálního štábu Armády České republiky k nasazování sil a prostředků Armády České republiky v rámci integrovaného záchranného systému a k plnění úkolů Policie České republiky. Praha: Generální štáb Armády České republiky, 2013
- [29] ČESKO. Doktrína Armády České republiky. 3. vyd. Praha: Ministerstvo obrany České republiky - Vojenský historický ústav Praha pro Centrum doktrín VeV - VA Vyškov, 2013, 156 s. ISBN: 978-80-7278-619-0.
- [30] Koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2020 s výhledem do roku 2030. Vyd. 1. Praha: MV - generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2014. ISBN 978-80-86466-50-7.
- [31] KRATOCHVÍLOVÁ, Danuše, Danuše KRATOCHVÍLOVÁ a Libor FOLWARCZNY. Ochrana obyvatelstva. 2., aktualiz. vyd. V Ostravě: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2013, 177 s. ISBN: 978-80-7385-134-7.
- [32] Bezpečnostní strategie. Praha: Ministerstvo zahraničních věcí České republiky, 2015. ISBN 978-80-7441-005-5

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

AČR	Armáda České republiky
AM	Automobil mostní
ČR	Česká republika
GŘ HZS	Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru
HZS	Hasičský záchranný sbor
IZS	Integrovaný záchranný systém
KS	Krizová situace
MU	Mimořádná událost
MV	Ministerstvo vnitra
NATO	Severoatlantická aliance (North Atlantic Treaty Organization)
NGŠ AČR	Náčelník Generálního štábu Armády České republiky
OPIS	Operační a informační středisko
ORP	Obec s rozšířenou působností
PČR	Policie České republiky
SaP	Síly a prostředky
ÚPP	Ústřední poplachový plán

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek č. 1 - PTS 10 [14]	33
Obrázek č. 2 - T-815 8x8 [15]	33
Obrázek č. 3 - Podvalník P-50 N[15]	33
Obrázek č. 4 - Tatra 810 [14].....	34
Obrázek č. 5 - KN-251 [14].....	35
Obrázek č. 6 - T 815 6X6 [14].....	35
Obrázek č. 7 - Autorýpadlo UDS [16].....	36
Obrázek č. 8 - Caterpillar D5N [16].....	36
Obrázek č. 9 - AM-50 [14]	37
Obrázek č. 10 - Nakladač JCB [14]	37
Obrázek č. 11 - MI-17 [14].....	38
Obrázek č. 12 - C-295M [14].....	39
Obrázek č. 13 - Linka-82 [14]	40
Obrázek č. 14 - UAZ-469 CH [23]	41
Obrázek č. 15 - SDO [23]	42
Obrázek č. 16 - LR 130 [14]	42

SEZNAM SCHÉMAT

Schéma 1 - Organizační struktura AČR [6].....	20
Schéma 2 - Organizační struktura pozemních sil [6].....	21
Schéma 3 - Organizační struktura vzdušných sil [6]	22
Schéma 4 - Organizační struktura Velitelství výcviku – Vojenská akademie [6]	23

SEZNAM TABULEK

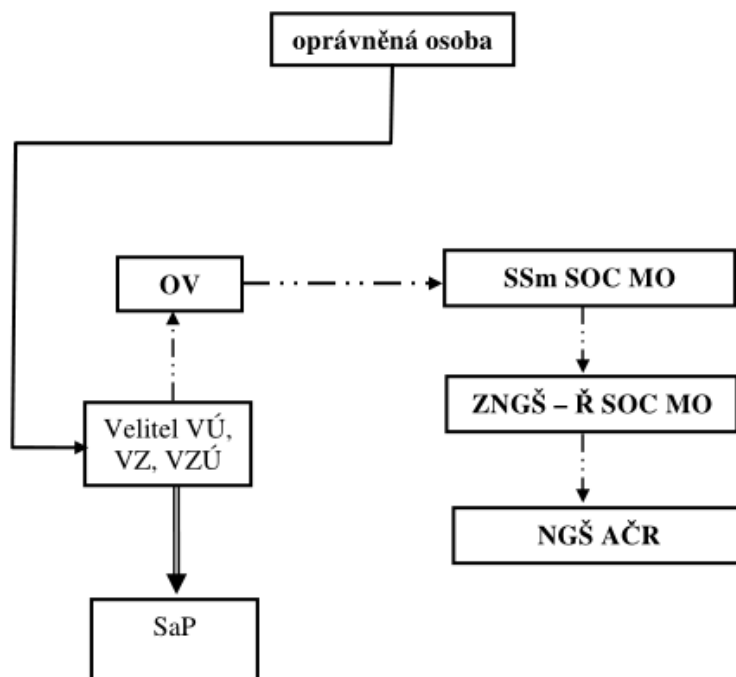
Tabulka 1 - Přehled o počtech osob a techniky <i>Zdroj: vlastní zpracování</i>	44
Tabulka 2 – Celkový přehled o počtu sil a prostředků <i>Zdroj: vlastní zpracování</i>	45
Tabulka 3 – Souhrnné informace o pomoci [20]	47

SEZNAM PŘÍLOH

- Příloha P I:** Postup při vyžadování a nasazování sil a prostředků AČR k záchranným pracím.
- Příloha P II:** Postup při vyžadování a nasazování sil a prostředků AČR k likvidačním pracím.
- Příloha P III:** Síly a prostředky AČR vyčleněné ve prospěch IZS (upraveno podle: Ústřední poplachový plán 2019)

PŘÍLOHA P I: POSTUP PŘI VYŽADOVÁNÍ A NASAZOVÁNÍ SIL A PROSTŘEDKŮ AČR K ZÁCHRANNÝM PRACÍM

A) Vyžádání SaP AČR v případě hrozí-li nebezpečí z prodlení (§16 odst. 2 zákona č. 219/1999 Sb.)

Legenda:

- vyžádování sil a prostředků →
- rozhodnutí ==
- informace o nasazení -.-

OV - operační velitelství

VÚ – vojenský útvar

VZÚ – vojenský zdravotní ústav

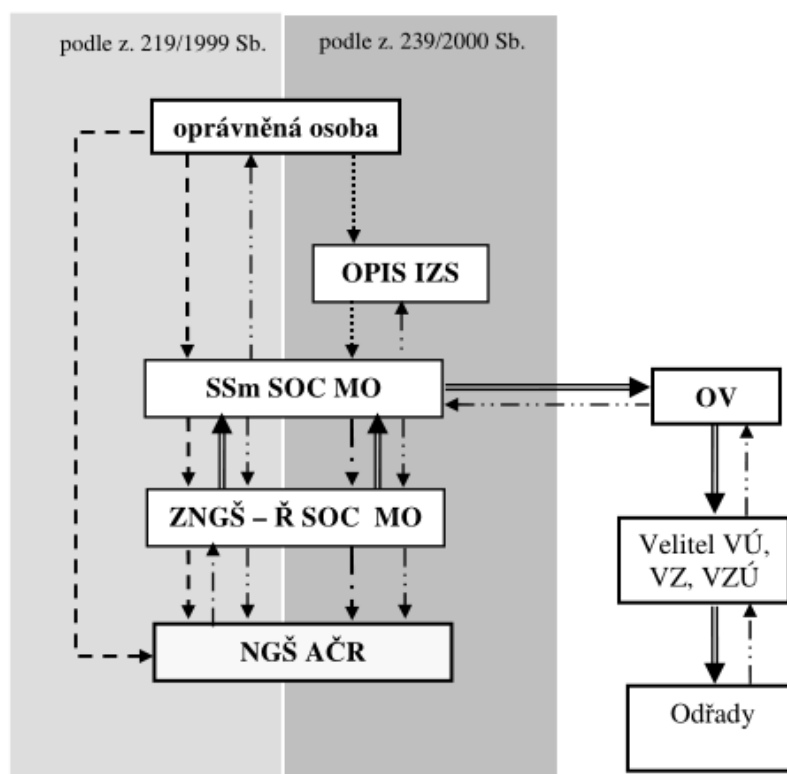
VZ – vojenské zařízení

SSM SOC MO – stálá směna společného operačního centra

ZNGŠ – Ř SOC MO - zástupce náčelníka generálního štábu společného operačního centra Ministerstva obrany

Zdroj: *Směrnice náčelníka Generálního štábu Armády České republiky k nasazování sil a prostředků Armády České republiky v rámci integrovaného záchranného systému a k plnění úkolů Policie*

B) Vyžádání SaP AČR v případě nehrozí-li nebezpečí z prodlení

Legenda:

- vyžádání odřadů nehrozí-li nebezpečí z prodlení ----->
- vyžádání odřadů (plánovaná pomoc na vyžádání § 21 zákona č. 239/2000 Sb.) .....>
- informace o vyžádání -.-.-.-.->
- rozhodnutí =====>
- informace o nasazení -.-.-.-.->

OV - operační velitelství

VÚ - vojenský útvar

VZÚ - vojenský zdravotní ústav

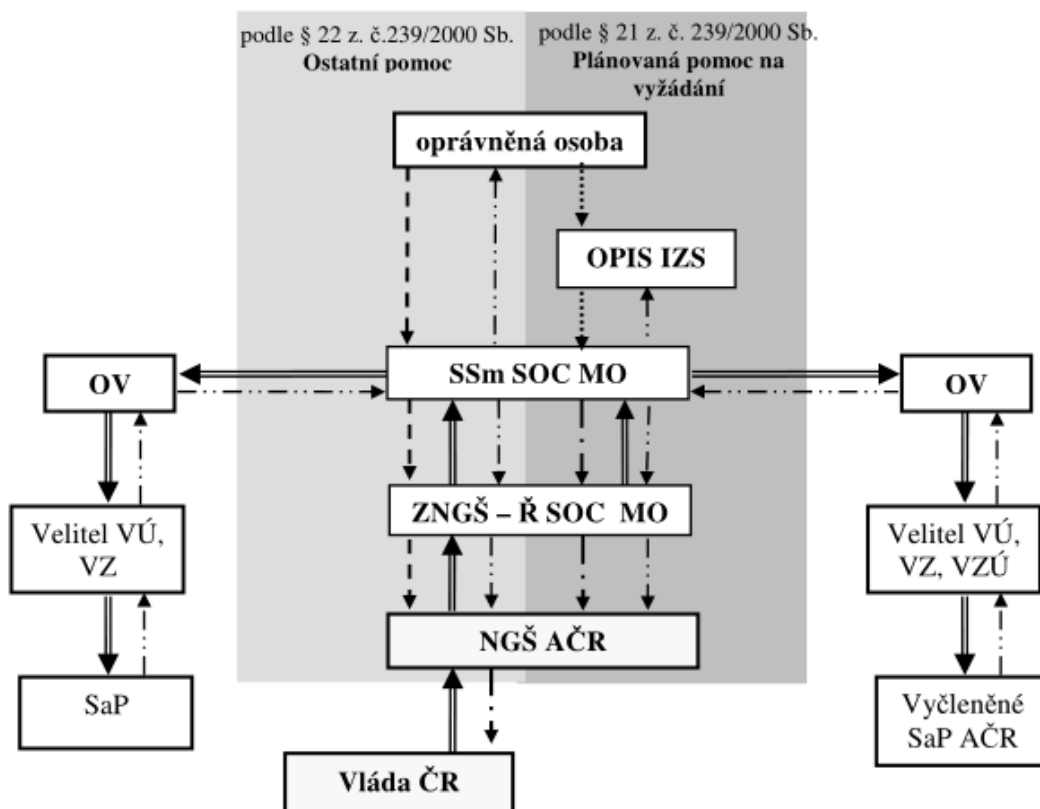
VZ - vojenské zařízení

SSM SOC MO - stálá směna společného operačního centra

ZNGŠ - Ř SOC MO - zástupce náčelníka generálního štábu společného operačního centra Ministerstva obrany

Zdroj: Směrnice náčelníka Generálního štábu Armády České republiky k nasazování sil a prostředků Armády České republiky v rámci integrovaného záchranného systému a k plnění úkolů Policie

PŘÍLOHA P II: POSTUP PŘI VYŽADOVÁNÍ SIL A PROSTŘEDKŮ K LIKVIDAČNÍM PRACÍM

Legenda:

- vyžádání pomoci - - - - ->
- vyžádání odřadů (§ 21 plánovaná pomoc na vyžádání) .....>
- informace o vyžádání - . - . ->
- rozhodnutí = = = = =>
- informace o nasazení - . . . . ->

OV - operační velitelství

VÚ - vojenský útvar

VZÚ - vojenský zdravotní ústav

VZ - vojenské zařízení

SSM SOC MO - stálá směna společného operačního centra

ZNGŠ - Ř SOC MO - zástupce náčelníka generálního štábu společného operačního centra Ministerstva obrany

Zdroj: *Směrnice náčelníka Generálního štábu Armády České republiky k nasazování sil a prostředků Armády České republiky v rámci integrovaného záchranného systému a k plnění úkolů Policie*

PŘÍLOHA P III: SÍLY A PROSTŘEDKY AČR VYČLENĚNÉ VE PROSPĚCH IZS

1. Síly a prostředky pro nouzové ubytování					
Dislokace	Jednotku vyčleňuje, Jednotku cvičí a zabezpečuje	Název	Základní schopnosti – slovní popis	Počty využitelné specializované techniky a zařízení, osob, kapacita	Doba potřebná pro poskytnutí sil a prostředků
ČR	Armáda ČR	Humanitární základna a stavební tým	Převoz materiálu a vybudování nouzového tábora	2 odřady, každý odřad zahrnuje: materiální základnu humanitární pomoci s kapacitou 900 osob (1 odřad s kapacitou pro 450 osob)	Výjezd odřadů maximálně do 72 hodin po obdržení požadavku OPIS MV-GŘ HZS ČR. Vybudování do 48 hodin od dosažení místa výstavby MZHP.
2. Síly a prostředky pro evakuaci a humanitární pomoc					
ČR	Armáda ČR	Odřad k evakuaci osob při povodních	Evakuace osob ze zatopených oblastí	2 odřady, každý odřad zahrnuje: 1x PTS 10, 1x tahač + podvalník, 1x velitelský automobil	Výjezd odřadů maximálně do 72 hodin po obdržení požadavku OPIS MV-GŘ HZS ČR
ČR	Armáda ČR	Odřad k převozu humanitární pomoci a nouzovému zásobování	Převoz humanitární pomoci a zásobování, evakuace osob	2 odřady, každý odřad zahrnuje: 1x automobil valník	Výjezd odřadů maximálně do 72 hodin po obdržení požadavku OPIS MV-GŘ HZS ČR.
3. Síly a prostředky pro pomoc technickou					
ČR	Armáda ČR	Vyprošťovací odřad	Vyproštění vozidel při kalamitní situaci na komunikacích	2 odřady, každý odřad zahrnuje: 1x vyprošťovací T72 + 1x tahač + podvalník, nebo 1x AV 15 T815 + 1x velitelský automobil	Výjezd jednoho odřadu maximálně do 72 hodin po obdržení požadavku OPIS MV-GŘ HZS
4. Síly a prostředky pro zabezpečení sjízdosti					
ČR	Armáda ČR	Odřad k zabezpečení průjezdnosti na komunikacích a ve městech	Zemní práce k zabezpečení průjezdnosti na komunikacích a ve městech	2 odřady, každý odřad zahrnuje: 1x kolový nakladač KN, 1x tahač s podvalníkem, 2x automobil sklápěcí	Výjezd jednoho odřadu maximálně do 72 hodin po obdržení požadavku OPIS MV-GŘ HZS ČR
ČR	Armáda ČR	Odřad pro nouzové přemostění	Přemostění komunikace do 20 m při rozsáhlých povodních	2 odřady, každý odřad zahrnuje: 2x AM 50, 1x velitelský automobil	Výjezd odřadů maximálně do 72 hodin po obdržení požadavku OPIS MV-GŘ HZS ČR.

Zdroj: Ústřední poplachový plán integrovaného záchranného systému. Dostupné z:

<https://www.hzscr.cz/clanek/dokumentace-izs-587832.aspx?q=Y2hudW09Ng%3D%3D>

5. Síly a prostředky pro terénní a zemní práce					
Dislokace	Jednotku vyčleňuje, Jednotku cvičí a zabezpečuje	Název	Základní schopnosti – slovní popis	Počty využitelné specializované techniky a zařízení, osob, kapacita	Doba potřebná pro poskytnutí sil a prostředků
ČR	Armáda ČR	Odřad k provádění zemních prací	Zemní práce – rýhování, hloubení, navážka zeminy	2 odřady, každý odřad zahrnuje: 1x autorýpadlo UDS nebo nakladač, 1x buldozer; 1x tahač + podvalník, 1x automobil sklápěcí; 1x velitelský automobil	Výjezd jednoho odřadu maximálně do 72 hodin po obdržení požadavku OPIS MV-GŘ HZS ČR
ČR	Armáda ČR	Odřad k provádění trhacích a demoličních prací	Podpora provádění trhacích a demoličních prací při ledových povodních a jiné potřebě	1x velitelský automobil, 1x hydraulický nakladač, rypadlo	Výjezd odřadu maximálně do 72 hodin po obdržení požadavku OPIS MV-GŘ HZS ČR.
6. Síly a prostředky pro průzkum a detekci látek CBRN					
ČR	Armáda ČR	Speciální mobilní biologický tým	Epidemiologická šetření, odběr vzorků biologického materiálu nebo prostředí. Identifikace biologických agens na místě, eventuálně přeprava vzorků do stacionárních laboratoří	1x speciální zásahové vozidlo BIOMASTER nebo BIOSCAM, identifikační technika, odběrové soupravy, ochranné obleky OPCH-90 PO nebo OPCH-05 s VDP-60 PLUTO, OCHOM-99 INT nebo EXT,	2 hodiny
		Stacionární mikrobiologická laboratoř	Identifikace biologických agens	Mikrobiologická laboratoř	4 hodiny

Zdroj: Ústřední poplachový plán integrovaného záchranného systému. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/dokumentace-izs-587832.aspx?q=Y2hudW09Ng%3D%3D>

Pokračování tabulky síly a prostředky pro průzkum a detekci látek					
Dislokace	Jednotku vyčleňuje, Jednotku cvičí a zabezpečuje	Název	Základní schopnosti – slovní popis	Počty využitelné specializované techniky a zařízení, osob, kapacita	Doba potřebná pro poskytnutí sil a prostředků
ČR	Armáda ČR	Průzkumný mobilní biologický tým	Rychlá identifikace BBL, odběr a přeprava vzorků do laboratoře, zabezpečení hygienicko-epidemiologického průzkumu v prostoru činnosti	1x speciální zásahové vozidlo LAND ROVER 110 s přívěsem, identifikační technika ALEXETER, odběrové soupravy, ochranné obleky OPCH-90 PO nebo OPCH-05 s VDP-60 PLUTO, OCHOM-99 INT nebo EXT,	4 hodiny
		Letecká skupina radiačního průzkumu	Podíl na provádění leteckého radiačního průzkumu (součinnost SÚJB)	Letecký gama-spektrometr IRIS od SÚJB (pozn. podmíněno zajištěním vrtulníku)	24 hodin
		Letecká skupina radiačního průzkumu	Vzdušný radiační průzkum (součinnost SÚJB). Podřízenost: SOC MO	1x vrtulník Mi-17 Specifikace: nutnost držáku pro instalaci přístrojů RPZ, tímto disponuje pouze 1ks Mi-17 trupové číslo: 0834	24 hodin * součást ARMS
		Družstvo radiačního a chemického průzkumu	Monitorování radiační a chemické situace z hlediska výskytu současných bojových otravných látek	2 odřady, každý odřad zahrnuje: 1x průzkumné chemické vozidlo (BRDM 2RCH, nebo LAND ROVER RCH)	24 hodin* zároveň funguje jako součást ARMS

Zdroj: Ústřední poplachový plán integrovaného záchranného systému. Dostupné z:
<https://www.hzscr.cz/clanek/dokumentace-izs-587832.aspx?q=Y2hudW09Ng%3D%3D>

7. Sily a prostředky pro dekontaminaci techniky					
Dislokace	Jednotku vyčleňuje, jednotku cvičí a zabezpečuje	Název	Základní schopnosti – slovní popis	Počty využitelné specializované techniky a zařízení, osob, kapacita	Doba potřebná pro poskytnutí sil a prostředků
ČR	Armáda ČR	T- Dekontaminační odřad-technika	Dekontaminace techniky a terénu od biologických, chemických a radiologických látek	6 odřadů, každý odřad zahrnuje: 2x automobil chemický rozstřikovací 1x linka L-82, 2x nákl. Automobil T-815	24 hodin Hotovost je zabezpečena dvěma odřady. Střídání odřadů v hotovosti je prováděno dle interního harmonogramu AČR. Současné nasazení max. 4 odřadů bez střídání nebo 2 odřadů se střídáním
8. Sily a prostředky pro dekontaminaci osob					
ČR	Armáda ČR	O- Dekontaminační odřad-osoby	Dekontaminace osob od biologických, chemických a radiologických látek	6 odřadů, každý odřad zahrnuje: 1x automobil chemický rozstřikovací, 1x velitelský automobil, 1x souprava dekontaminace osob SDO, 3x T 815, 1x UAZ 469 CH Bez výstrojního materiálu	24 hodin* jeho část (MMU – měřící místo na uzávěře) zároveň funguje jako součást ARMS. MMU nelze nasadit samostatně

Zdroj: Ústřední poplachový plán integrovaného záchranného systému. Dostupné z:

<https://www.hzscr.cz/clanek/dokumentace-izs-587832.aspx?q=Y2hudW09Ng%3D%3D>

9. Zdravotnické síly a prostředky					
Dislokace	Jednotku vyčleňuje, Jednotku cvičí a zabezpečuje	Název	Základní schopnosti – slovní popis	Počty využitelné specializované techniky a zařízení, osob, kapacita	Doba potřebná pro poskytnutí sil a prostředků
ČR	Armáda ČR	Specializovaná infekční nemocnice	Zajištění karantény osob. Izolace a léčba pacientů s vysoce nakažlivou nemocí nebo podezřením na ni na nejvyšším stupni úrovně technického zabezpečení (ÚTZ 4)	Zajištění karantény osob – 30 lůžek Akutní lůžková péče standardní v oboru infekční lékařství – 6 lůžek Akutní lůžková péče intenzivní 2. stupně – vyšší intenzivní péče – 2 lůžka.	12 hodin
		Mobilní zdravotnický tým	Posílení odborných kapacit ve stálých nemocnicích podle místa zásahu	2 odřady, každý odřad zahrnuje: 1x aut. Sanitní LR 130	Výjezd maximálně do 72 hodin po obdržení požadavku OPIS MV-GŘ HZS ČR.
		Vojenská zdravotnická vozidla	Zabezpečení přepravy raněných, nemocných a rodiček	Do 15 sanitních vozidel	Výjezd vozidel stanovit po dohodě OPIS MV-GŘ HZS ČR se SOC MO.
		Letecká evakuace osob, zraněných a nemocných z místa postižení	Zabezpečení letecké evakuace osob, zraněných a nemocných z místa postižení	Počty zdravotnického personálu budou upřesněny podle plněného úkolu. Personál bude určen z AVZDR, v případě potřeby zdravotnických specialistů z vojenských nemocnic cestou OŘO/SPSPŘO MO nebo z civilních zdravotnických zařízení	Po předběžném vyžádání.
		Psychosociální intervenční tým	Zabezpečení péče o duševní zdraví a psychosociální péče	Počty psychologů budou upřesněny podle plněného úkolu (do 5 osob)	Po předběžném vyžádání.

Zdroj: Ústřední poplachový plán integrovaného záchranného systému. Dostupné z:

<https://www.hzscr.cz/clanek/dokumentace-izs-587832.aspx?q=Y2hudW09Ng%3D%3D>

10. Veterinární síly a prostředky					
Dislokace	Jednotku vyčleňuje, Jednotku cvičí a zabezpečuje	Název	Základní schopnosti – slovní popis	Počty využitelné specializované techniky a zařízení, osob, kapacita	Doba potřebná pro poskytnutí sil a prostředků
ČR	Armáda ČR	Vojenská veterinární zásahová skupina	šetření a provedení veterinárních opatření při vzniku nálezů zvířat a zoonóz, odchyt a imobilizace zvířat, dekontaminace zvířat při nebezpečných nálezů zvířat a lidí, při jaderných a chemických haváriích	Speciální zásahové vozidlo, speciální odběrová technika, souprava na odchyt a imobilizaci zvířat, dekontaminační technika, izolační ochranné oděvy.	12 hodin
		Vojenská veterinární zásahová skupina	Zásah při likvidaci následků živelných katastrof a havárií, odběr, odvoz a vyšetření vzorků, odchyt a imobilizace zvířat	Speciální zásahové vozidlo, speciální odběrová technika, souprava na odchyt a imobilizaci zvířat, ochranné oděvy.	Výjezd maximálně do 72 hodin po obdržení požadavku OPIS MV-GŘ HZS ČR
11. Letecké síly a prostředky pro záchranné práce					
ČR	Armáda ČR	Letecká přeprava humanitární pomoci	Přeprava záchranných týmů, přeprava osob a materiálu	Letecká technika: A-319CJ osádka 8 osob C295M osádka 4 osoby	Po předběžném vyžádání.
		Nenadálé úkoly - plnění úkolů ve prospěch IZS.	Záchrana a evakuace osob, záchranné práce, vzdušný průzkum, přeprava osob, materiálu (humanitární pomoc) a záchranných týmů/specialistů IZS, výcvik a cvičení složek IZS. 1x vrtulník musí zůstat vyčleněn pro leteckou službu pátrání a záchrany (SAR), podřízenost RCC.	1x vrtulník Mi -171Š SAR Morava - v pohotovosti podle směrnice SAR Pozn.: náhrada Mi-24/35 1x vrtulník Mi-17 SAR Čechy - v pohotovosti podle směrnice SAR Pozn.: náhrada Mi-8 nebo W3A	SAR: 20 min – den 30 min – noc SAR: 180 minut - den i noc

Zdroj: Ústřední poplachový plán integrovaného záchranného systému. Dostupné z:

<https://www.hzscr.cz/clanek/dokumentace-izs-587832.aspx?q=Y2hudW09Ng%3D%3D>